

Słowa i czyny Wł. Sikorskiego a odbudowa Polski wolnej i niepodległej

(W dziewiątą rocznicę śmierci Sikorskiego w Gibraltarze)

Władysław Sikorski, podzielać całkowicie zasadnicze przekonania polityczne Ignacego Paderewskiego, był doskonałym wykonawcą polityki tegoż nie tylko kiedy po klęskę wrześniową objął kierownictwo rządu Jedności Narodowej na Emigracji, ale także kiedy od 16 grudnia 1922 do 26 maja 1923 był po raz pierwszy prezydentem Ministrów a od 17 lutego 1924 do 14 listopada 1925 ministrem Spraw Wojskowych.

W grudniu roku 1940 Wł. Sikorski w przedmowie do nowego wydania swojej książki „Nad Wisłą i Wkrą” określił sam, w jaki sposób odbiło się na armii naszej przeciwieństwo przekonania, jakie w sprawie drogi dziejowej Polski istniało między demokracją polską a obozem konserwatywnym prawnicy polskiej i sprzymierzonym z nią obozem sanacyjnym.

„W latach 1923-1926 — mówi Sikorski — wojsko polskie nastawiano w sposób zdecydowany i świadomy na drogę świątecznego i odpowiedzialnego duchu czasu postępu. Nie lekceważyliśmy wtedy „technicznego sprzętu bojowego”. „Rozbudowę broni pancernej planowaliśmy w wielką skalę. Zorganizowaliśmy artylerię, zakupując we Francji 900 dział. Polskie siły powietrzne natomiast, składające się z 4 pułków, rozporządzały z końcem 1923 r. poważniejszą ilością samolotów, aniżeli w momencie niemieckiej na Polskę napaści”. „I tylko załepienie później, że, nie uznając wcale lotnictwa ani broni pancernej, doprowadziło do całkowitego zamarnowania tego tak celowego początkowo wysiłku”.

wano wielkie siły, w tym dwie armie rezerwowe, za brak czołgów i samolotów i broni przeciwlotniczej!

„Dlaczego nie uzgodniono swych kroków dość wcześniej ze sprzymierzonymi?” i „dlaczego polityka polska ostatnich czasów ułatwiała Niemcom po wzięciu inicjatywy napaści?” — pytał Sikorski.

Wiedział on dobrze, że stało się to dlatego, ponieważ prawica polska i sanacja uważały się raczej za sprzymierzonych Niemiec, z nimi łącząc swoje nadzieje na przyszłość, i dlatego zaniedbały wszystkiego, co im zarzucał Sikorski.

Sikorski jednak niestety — bądź że przypuszczał pewien patriotyzm u swoich przeciwników, bądź też sądził, że klęska ich czegoś nauczyła — okazał się wspaniałomyślnym wobec nich, i fakt ten stał się złąką dla niego i dla jego polityki.

Gdyby Sikorski był jednak spojrział straszliwiej prawdzie w oczy, którą nie wahał się obwieścić wydziałnictwa angielskie, a mianowicie, że w rządzących Polską przedwojennym obozie znajdowali się m. in. także zwyczajni gangsterzy i zdrajcy — jak ich dosłownie określono w Anglii — byłby zapewne mniej wspaniałomyślnym i byłby żył do dziś dnia, a Polska byłaby w lepszym niż dziś położeniu.

Niestety Sikorski nie wiedział, że w r. 1939 za rządów wojskowych wywołano z Polski za granicę najlepszą broń polską, — chyba aby „okazać Hitlerowi, że się jest jego sprzymierzeńcem i że kółla miarodajne nie liczą się ze zblizającym atakiem Niemiec na Polskę, mimo iż cały świat o tym mówił.

Kiedy więc Sikorski zapowiedział pościąganie do odpowiedzialności przed trybunałami w Polsce wolnej odpowiedzialnych za katastrofę wrześniową, winowajcy utworzyli natychmiast spisek przeciw Sikorskiemu, skutkiem którego była próba udzielenia dymisji Sikorskiemu w r. 1940 w Londynie, zaraz po zawarciu przez niego umowy wojskowej z Anglią, a potem dwa zamachy na jego życie, próba zamachu podczas inspekcji wojsk gen. Andersa na Bliskim Wschodzie, uszkodzenie w Kairze dopływu benzyny w samolocie Sikorskiego, a wreszcie katastrofa w Gibraltarze, do której zapewne waleńnie pomogli hiszpańscy ludzie Canariasa zatrudnieni na lotnisku w Gibraltarze.

Temu, który jako „rywalec demokracji” jedności narodowej chciał na czele wojska zwycięskiego wkroczyć do wolnojęzycznej Polski i oddać się winowajców katastrofy wrześniowej, należało za wszelką cenę przeszkodzić w wykonaniu tego planu. Dla winowajców było to stokerstwo ważniejsze, niż uwolnienie Polski. Pozatem polityczni przywódcy sanacji dążyli podczas wojny do uratowania Niemiec przed ostateczną klęską, sprzeciwiali się radom i polityce Sprzymierzonych i nie chcieli zawierać żadnych umów z Rosją, kiedy na to był czas, bo na tej drodze widzieli jedyną swoją nadzieję powrotu do władzy.

Za wszystkie wskazane przez Sikorskiego błędy, za popełnione zbrodnie i za zbrodniczą orientację i za zbrodniczą politykę jest niewątpliwie całkowicie odpowiedzialna sanacja, jedni od powiedzieli kryminalnie, drudzy moralnie i politycznie.

Do tych ostatnich należą niestety także niektórzy przywódcy Stronnictwa Narodowego, którzy po zamachu majowym sprzeniewierzyli się pierwotnemu demokratycznemu programowi jak p. Bielski i część przywódców PPS, która sprzeniewierzyła się jej demokratycznemu programowi jak p. Arciszewski, dziś przywódca rady politycznej (nar.-socialistycznej).

Dlatego Bielski był sprzymierzeńcem Sosnkowskiego w walce z Sikorskim.

Wspomniany już pisarz angielski, W. J. Rose, profesor literatury i historii polskiej na uniwersytecie londyńskim, pisze w tych wnikliwych, że na to aby Polska mogła istnieć jako kraj wolny i niezależny, potrzeba jej ludzi o wielkich cnotach osobistych i obywatelskich, przywódców najwyższej klasy i potrzeba jej polityki na wysokim poziomie nawet w porównaniu z Zachodem. Bowiem inne narody mogą sobie pozwolić na błędy, ale nie Polacy, w sytuacji, w jakiej się znajdują.

Tymczasem nawet wedle własnych enuncjacji Józefa Piłsudskiego w obozie rządzący Polską znajdowały się karty duchowe i moralne. Te karty nie były, co się z Polską stanie, kiedy zabraknie Paderewskich i Sikorskich, nie pytają dziś o to, co świat sądzi o tym obrazie rozbicia i skłócenia, jakie z ich wyłączenia winy, daje uchodźstwo polskie! Niestety także wśród tych, którzy otaczali Sikorskiego, i uchodzili za jego przyjaciół, nie wszyscy stali na wysokości zadania; niektórzy służą dziś największym wrogiem Sikorskiego i jego polityki!

Tacy ludzie nie odbudują nam Polski wolnej i niepodległej. Nam bowiem potrzeba ludzi na miarę Paderewskiego, Sikorskiego, Witosa, Korfanta i Dmowskiego. Miejmy nadzieję, że wspólnymi siłami takich ludzi wywołamy i „najdziemy oraz że pójdą oni śladami wymienionych” ofiarnych i mądrych ludowiczów Polski.

Michał Kwiatkowski

Narodowiec

Quotidien démocratique pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise

LENS (Pas-de-Calais) R. C.: Béthune 21231 Wydawca i założyciel: Michał Kwiatkowski
r. Emile Zola, 101, - Tel: 227 C. C.: Lille 16857 Directeur - Fondateur: Michał Kwiatkowski
Założony w r. 1909 Cena PRX 15fr
Fondé en Sabordé Mal 1940 - Reparu Dte. 1944

Komisja Katyńska przedłożyła Izbie Posłów sprawozdanie ze swoich dochodzeń, oskarżając Rosję o zmasakrowanie jeńców polskich i żądając by całą sprawę osądził Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości

Waszyngton. — Amerykańska Komisja Kongresowa dla stwierdzenia sprawców zbrodni katyńskiej ogłosiła w środę swoje sprawozdanie i wnioski z dokonanych prac i przesłuchów.

Komisja Kongresowa doszła do przekonania na mocy zebranych świadectw, dokumentów rzeczowych, zeznań byłych jeńców polskich, niemieckich, międzynarodowych uczonych, którzy badali zwłoki pomordowanych w Katyniu, że sowieckie członkowie NKWD dokonali masakry na polskich oficerach i jeńcach wojennych w lasku 1940 roku. Komisja Kongresowa narabiała pewności, że Rosja spowodowała tę straszną zbrodnię celem zlikwidowania przywódców armii polskiej, wziętych do niewoli w 1939 roku, jak również kwiatu inteligencji polskiej, lekarzy, uczonych, inżynierów, nauczycieli i tych wszystkich, którzy na wypadek powrotu do kraju, przeciwstawiali się skutecznemu bolszewizacji Polski.

W tym celu Rosja użyła około 15 tysięcy byłych oficerów armii polskiej w 1939 roku. Jeńcy ci byli rozmieszczeni w trzech obozach w Starobelsku, Kozelsku i Ostaszkowie. Od wiosny 1940 roku nikt nie widział poza 400 oficerami nikogo z pozostałych przeszło 144 tysięcy oficerów polskich.

Gdy Niemcy odkryli w kwietniu 1943 roku groby w Katyniu, to głosili, że było tam około 11 tysięcy zwłok byłych polskich jeńców. Kiedy armie sowieckie zajęły Katyn, rosyjska Komisja głosiła również, że w grobach tych znajdowało się około 11 tysięcy polskich jeńców.

Tymczasem zebrane dowody rzeczowe oraz świadectwa rzeczowników sądowych o szawie międzynarodowej stwierdzają, że w grobach katyńskich znajdowały się zwłoki jedynie polskich oficerów z Kozelska. Polski Czerwony Krzyż stwierdził, że w grobach w Katyniu znajdowało się 4.143 zwłoki.

Komisja Kongresowa zebrała dowody, że reszta z 15 tysięcy oficerów polskich została wymordowana w podobny sposób. Jeńcy ze Starobelska zostali wymordowani w rejonie Charkowa. Jeńcy z Ostaszkowa, według różnych świadectw zostali wywiezieni na barłach na Morze Białe i tam zatopieni.

Komisja Kongresowa jest przekonana, że w Rosji znajdują się jeszcze co najmniej 2 dalsze Katynie, w których spoczywają w masowych grobach wymordowani jeńcy polscy.

9) Do Komisji Kongresowej dla spraw Katynia napłynęły liczne memoriały oraz prośby, by Komisja zajęła się zbadaniem istnienia innych masowych egzekucji w krajach, kontrolowanych przez reżimy komunistyczne w Europie wschodniej oraz na Dalekim Wschodzie.

Zalecenia Komisji Katyńskiej dla Izby Posłów

Komisja Kongresowa stwierdziła, że zebrane dowody i materiały w sprawie Katynia jest tylko częścią ujawnienia masowych zbrodni i ludobójstwa na terenie Rosji. Komisja wyraża przekonanie, że cała sprawa zbrodni w Katyniu winna być przekazana Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości dla osądzenia i napiętnowania sprawców zbrodni katyńskiej. Komisja podkreśla, że ONZ nie wypełniłaby swoich zadań, gdyby nie zajęła się zbrodnia katyńska jako klasycznym przykładem masowego ludobójstwa, dokonanego przez sowieckich przywódców.

Komisja Kongresowa zaleca jednomyślnie Izbie Posłów zatwierdzić powyższe sprawozdanie Komisji. Komisja

sja przedłożyła pozatym projekt rezolucji, która:

- 1) uprasza prezydenta U.S.A. o przesłanie zaprzysiężonych zeznań i materiałów amerykańskiej delegacji do O.N.Z.;
- 2) o spowodowanie, by delegacja Stanów Zjedn. przedłożyła te materiały Zgromadzeniu O.N.Z.;
- 3) uprasza prezydenta, by delegacja amerykańska domagała się w Zgromadzeniu O.N.Z. przekazania sprawy zbrodni w Katyniu Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości i oskarżenia Rosję o dokonanie w Katyniu masowej zbrodni ludobójstwa oraz pogwałcenia podstawowych praw człowieka;
- 4) by delegacja amerykańska w O. N. Z. spowodowała w O.N.Z. podjęcie poszukiwań innych Katyniów w krajach za „żelazną kurtyną”.

Waszyngton. — Amerykańska Komisja Kongresowa dla stwierdzenia sprawców zbrodni katyńskiej ogłosiła w środę swoje sprawozdanie i wnioski z dokonanych prac i przesłuchów.

Komisja Katyńska stwierdza, że na winę Rosji wskazują między innymi następujące fakty:

- 1) Rosja nie pozwoliła Międzynarodowemu Czerwonemu Krzyżowi na zbadanie w r. 1943 niemieckich oskarżeń, że to Rosja dokonała zbrodni w Katyniu;
- 2) Rosja nie zaprosiła ani jednego bezstronnego obserwatora przy przeprowadzaniu badań grobów katyńskich w styczniu 1944 roku, a Komisja sowiecka składała się wyłącznie z Rosjan wedle rozkazu Stalina;
- 3) W Norymberdze Rosjanie wnieśli oskarżenia, jakoby zbrodni w Katyniu dokonali Niemcy, ale w toku przewodu sądowego

Śledztwo przeciw Jacques Duclos i Stilowi toczy się dalej

Parzy. — Rada Ministrów obradowała w środę nad decyzją Izby Oskarżeń, uwalniającej p. Jacques Duclosa oraz stanem dochodzeń o zamachy na bezpieczeństwo państwa.

Rzecznik rządu, p. Marcellin, oświadczył po naradach, iż mimo sprawiedliwości, Martinand-Deplat, skierował uwagę Rady Ministrów na cztery następujące punkty:

1. Izba Oskarżeń oświadczyła, iż istnieje tylko poważna wątpliwość co do groźnego uczynku, ponieważ nie ustalono, czy p. Duclos był wspólnikiem lub współautorem manifestacji. W tych warunkach można zrozumieć sprzeczność między decyzjami powyższymi przez sędziów a następnie przez Izbę Oskarżeń.
2. Izba Oskarżeń uznała, iż zachodził zbrodnia zamachu na bezpieczeństwo państwa, ponieważ nie uwolniono p. Stila (red. „Humanité”).
3. Po zaprzestaniu dochodzeń przeciwko p. Jacques Duclos i zwróceniu mu skonfiskowanych dokumentów, do władz sądowych będzie należało stwierdzenie, na jakich podstawach mogłyby oprócz żądania zniesienia nieetykalności polskiej.
4. Dochodzenia i śledztwo trwały nadal. Sądownictwo wojskowe tak na płaszczyźnie zewnętrznej, jak wewnętrznej poszukuje i

Wobec tego, dodał p. Marcellin, daleko jest do wypowiedzenia ostatniego słowa w tej sprawie.

Prasa paryska sądzi, że dochodzenia będą prowadzone gruntownie do jesieni z współpracą ministerstwa wojny i Szwajcarii wewnętrznego oraz Prezydium Rady Ministrów, a w październiku rząd poweźmie decyzję w sprawie pościągania do odpowiedzialności nie tylko p. Duclosa, ale być może partii komunistycznej jako całości.

Renty inwalidów pracy podwyższone o 40 proc. od 1 czerwca 1952 roku

Parzy. — Zgromadzenie Narodowe uchwaliło w środę wieczorem podwyższenie o 40 proc. renty i odszkodowań dla inwalidów pracy. Podwyżcze nie ulegną tylko renty, wypłacane za niezdolność do pracy poniżej 10 proc. Z pomocą dla osoby trzeciej, pielęgnującej inwalidę, nie może być niższą od 200 tys. fr. rocznie.

Uchwała o podwyżce obowiązuje dla rent i odszkodowań, począwszy od 1 czerwca br.

Śmierć trzech górników szwajcarskich

Lucerna. — Trzej górnicy ponieśli śmierć, na skutek przedwczesnej eksplozji naboju dynamitowego w chodniku kopalni, w kantonie Lucerny.

Ochłodzenie od srody wieczora

PARZY. — Zgodnie z zapowiedzią meteorologów temperatura obniżyła się w całej zachodniej Europie. Po lekkim ochłodzeniu w środę, temperatura spadła w czwartek do około 20 stopni. Pogoda jest burzliwa i należy spodziewać się deszczów, jak upragnionych przez rolników i ogrodników.

TOUR DE FRANCE

Zespół francuski pierwszy w klasyfikacji drużynowej

Piękne zwycięstwo Géminianiego w etapie Nancy-Miluzy

Magni na nowo leaderem w klasyfikacji ogólnej

MILUZA. — 99 kolarzy wystartowało w środę w Nancy do Miluzy, 157. etapu. Trasa wynosiła 252 km. Mimo że start nastąpił wcześniej (o godz. 8.34), było już bardzo gorąco. Jazda przebiegała się uciążliwa. Z tej przyczyny, kolarze zdecydowali nie przemieszać się. Jechali razem, w tempie wolnym, co zawsze umożliwilo „nieszczęśliwym”, którym dotka peka, dogonić grupę po przeprowadzonej naprawie koła.

W „zdobyciu” szczytu Oderen (129 km), Decaux i Lafranchi oderwali się od grupy i popędzili sami na szczyt. Géminiani popędził za nimi i w zjeździe z góry przegonił ich, po czym już sam jechał do mety.

— W przejeździe przez szczyt Busang (153 km), przewaga jego nad grupą wyniosła 7 minut 45 sekund.

Inni próbują dogonić Géminianiego. Odrywają się od grupy, pedałują, każdy byle szybko.

Przez szczyt „Ballon d'Alsace”, Géminiani przejechał 7 minut przed Gelabertem, 7 min. 20 sek. przed Gully, 7 min. 25 sek. przed Coppim, Bartalim, Laurem, itd.

Przy przejeździe przez szczyt Hunsdrueck przewaga Géminianiego wynosi 9 minut 25 sekund.

Przewaga ta jednak rozpocznie się potera zmniejszać, zwłaszcza gdy 20 km przed metą, Wiosi rozpoczynają forcing. Tempo jazdy jest mordercze. Leader, Francuz Laureti, dotrzymuje jednak towarzysza Wlochom i walczy o miejsce 1. przed Coppim (Coppil, Bartalim, Magni, Carrea i Franchi).

Niemniej na metę pierwszy przejechał Géminiani, owa cynie oklaskiwany przez zebra tłumy widzów.

Pięć minut później wjeżdża na tor płaski Wlochom, Laureti, oraz kilku Belgów i Szwajcarów. Rozpoczyna się finisz. Magni, dopinguwany i umiejelnie kierowany przez swych kolegów drużynowych, pierwszy przejechał metę. Drugi w klasyfikacji etapowej i korzystający z 30 sekund bonifikacji, zdobywa dla swych barw złotą koszulkę, którą dnia poprzedniego utracił na korzyść Francuza Laurediego.

Pięć minut później wjeżdża na tor płaski Wlochom, Laureti, oraz kilku Belgów i Szwajcarów. Rozpoczyna się finisz. Magni, dopinguwany i umiejelnie kierowany przez swych kolegów drużynowych, pierwszy przejechał metę. Drugi w klasyfikacji etapowej i korzystający z 30 sekund bonifikacji, zdobywa dla swych barw złotą koszulkę, którą dnia poprzedniego utracił na korzyść Francuza Laurediego.

Gieliczka wycofał się!

Do mety w Miluzie dojechało 90 kolarzy. Odpadło w drodze 9, a mianowicie: Memier (NEC), Canavèze (SE), Molneau (OSO), Gieliczka (NEC), Schraus (Parzy), Van Kerkhove (Belgia), Dussault (NEC), i Huber (Szwajcaria).

Spośród nich, Dussault wskutek upadku i odniesionego okaleczenia. Rannego trzeba było umieszczyć w szpitalu w Miluzie, gdzie został poddany prześwietleniu roentgenologicznemu.

Gieliczka wycofał się po przybyciu 129 km, tuż przed szczytem Oderen.

W piątek 4. lipca 10 etap, Lozana-Alpe d'Huez, 266 km. Sobota 5. lipca, odpoczynek. W niedzielę 11 etap, Alpe d'Huez - Sestriere, 182 km.

Tabele klasyfikacji na stronie 8-9.

Zgony z powodu udaru słonecznego

Parzy. — Upały stały się przyczyną wypadków, przeważnie śmiertelnych.

Maszynista pociągu Le Mans — Rouen, Boussion, w pobliżu Sées (Orne), padł ofiarą udaru słonecznego i wypadł na tor, gdy pociąg pedził z szybkością 50 km na godzinę. Maszynista odniósł ciężkie okaleczenia.

Kilka osób uległo udarowi słonecznemu w dep. Ain. Jedną z nich, p. Paul Jacquet, zmarł w polu. Dwie inne znajdują się w ciężkim stanie. Listonosz Bourson z La Colonnelle (Nièvre) doznał udaru słonecznego spadł z roweru i zabił się.

Polak utonął podczas kąpieli

SOLRE-LE-CHATEAU. — Paweł Kowal, zatrudniony jako robotnik rolny u gospodarza Snauwaerta w l'Épine, utonął w poniedziałek po południu w czasie kąpieli w tamtejszym stawie. Zwłoki nieszczęśliwego znaleziono nazajutrz rano.

Rekordowa sprzedaż lodu w Parzy: 3 miliony kg

Parzy. — Kilku dniowa fala upałów wpłynęła na zwiększenie sprzedaży lodu w Parzy do rekordowej wysokości: 3 milionów kg.

Upały stały się także przyczyną podrożenia cen warzyw i owoców. Ceny pomidorów, które w niedzielę sprzedawano po 130 fr za kg, wzrosły przeciętnie do 210 fr, cytryn z 110 do 180 fr, brzoskwin z 110 do 225 fr, melonów z 70 do 150 fr za kg.

PARZY. — Policja wykryła fabrykę heroiny w Montgeron (S. et O.). Siedmiu fabrykantów, wgl. handlarzy, aresztowano.

W przystępie szalu matka rzuciła się do studni, z dwojgiem dzieci

Dijon. — Jacqueline Poll, lat 21, w przystępie ataku szaleństwa, wrzuciła do studni dwoje swoich dzieci, lat 3 i 13 miesięcy, po czym sama wskoczyła do wody. Dzieci utonąły, natomiast matkę zdołano uratować.

Również tragedia rozegrała się w Tainy (Yonne). Pani Pol oddawała objawiała oznaki choroby umysłowej. Kilka dni przed dramatem, ukradła 5.000 fr. swej siostrze mlecznej. Gdy krzaczkie wyszła na jaw, mąż sprawnie, robotnik rolny, powróciłszy do domu, czynił żonę wyrzutę i w końcu wygnał na noc z mieszkania. Niewiasta błąkała

Wlewa i grad wyrządziły wielkie szkody w Côte d'Or

Dijon. — Niezwykły gwałtowna burza nawiedziła dep. Côte d'Or i okolice. Ulewie towarzyszył grad, który spustoszył winnice i zbiory w ogrodach i na polach.

Pożary wskutek upałów Wielomilionowe szkody. Wieszniak zacczadził się dymem

YARYZ. — Szerzeg dalszych pożarów wybuchł w różnych okolicach Francji, w wielu wypadkach spowodowanych nieostrożnością. Pożarom sprzyjała susza. Płonienie rozszerzały się z wielką szybkością.

W Bulle-sur-Loire, pod Mans, rolnik Albert Bordenax, chcąc ugasić ogień, który ogarnął żywopiół, okalający jego ogród, zacczadził się dymem. Zwłoki jego znaleziono niedaleko miejsca pożaru.

W Courçon (Charente Maritime), ogień zniszczył zupełnie dwa domy mieszkalne i hangar. Szkody wynoszą 20 milionów franków.

Iskra z pociągu La Rochelle — Bordeaux wzniciła pożar w polu, porośniętym dojrzewającą pszenicą i owsem, pod Chateaublaine Dwanaście ha zbiorów padło pastwą ognia.

W Bruay-Thiers ogień wybuchł ponownie w różnych punktach lasu. Zdołano zapobiec rozszerzeniu się ognia.

W Guertfont, pod Bar-le-Duc spaliło się 40 ha lasu. Ogień powstał z niewiadomej przyczyny.

W Afryce chłodniej niż we Francji

Tunis. — W ostatnich dniach w miastach północno-afrykańskich było chłodniej niż we Francji. W Tunisie notowano około 32 stopni ciepła, w Algierze 29, w Casablance 25 stopni, kiedy we Francji upały dochodziły do 40 stopni.

Dijon. — Jacqueline Poll, lat 21, w przystępie ataku szaleństwa, wrzuciła do studni dwoje swoich dzieci, lat 3 i 13 miesięcy, po czym sama wskoczyła do wody. Dzieci utonąły, natomiast matkę zdołano uratować.

Również tragedia rozegrała się w Tainy (Yonne). Pani Pol oddawała objawiała oznaki choroby umysłowej. Kilka dni przed dramatem, ukradła 5.000 fr. swej siostrze mlecznej. Gdy krzaczkie wyszła na jaw, mąż sprawnie, robotnik rolny, powróciłszy do domu, czynił żonę wyrzutę i w końcu wygnał na noc z mieszkania. Niewiasta błąkała

Tempo jazdy zostało dopiero przyspieszone pod Bruyères, miejscowości położonej 69 km od startu. Nie na długo jednak, gdyż czołowiłka zdając sobie sprawę, że pozostało do przebycia jeszcze blisko 200 km, zwolniła. Wszyscy przejechali znow razem w tempie powolnym, spacerowym.

Przez Gérardmer, 98 kolarzy przejechało w jednej grupie. Opóźnienie miał tylko Afrykanczyk Fart.

GŁOSY CZYTELNIKÓW

Do pamiętnika

sprzymierzonym burzycielom i niszczyтелям ze skrajnej lewicy i skrajnej prawicy

Pisarkowie różni ze skrajnej lewicy i prawicy nagromadzili poważnie tonące atramentu i dalejże zalewać „Narodowca”. Jedni z lewa, w „Głosie Kremlowskim”, zaś drudzy z prawa pielęgnowana swą rączką, chcą znieścisławie Wydawcę wyżej wspomnianego dziennika p. Kwiatkowskiemu Michałowi wobec Wychodźstwa, zaszkodzić mu na dobrym imieniu oraz nieniuca a przede wszystkim chcą ucią „Narodowca” zniechęconego przez wrogów ludu polskiego.

Rzucanie groch o ścianę, mówi zwykły szary człowiek od łopaty i kłofa, robotnik w fabryce i robotnik na roli. Pan Kwiatkowski już pół wieku jest między nami, naszym krajowi i wychodźstwu oddał nieocenione usługi i był jednym z czołowych organizatorów naszych Towarzystw patriotycznych.

Sp. ks. kardynał Faulhaber był wrogiem hitleryzmu

NIEMCY: — W przedwczorajszym do wiadomości kardynała Niemca, zmarłego niedawno kardynał Faulhaber był nieznanym przedwczorajszemu nazizmowi. Od chwili dojścia Hitlera do władzy i pierwszych zarządzeń przedwczorajszego jego reżimu w stosunku do katolików, kardynał monachijski wysunął się na czoło jako przywódca katolików: listy pasterskie stały się liczne, przybierające wprost formę listów otwartych do Hitlera i jego otoczenia, częste kazania wykazywały tchórzliwość, niesprawiedliwość i obłudę reżimu nazistowskiego w jego stosunkach z Kościołem.

Szkoły polskie w Kanadzie są słabe jak wszędzie na Wychodźstwie

OTTAWA. — Polonia w Kanadzie prowadzi własne szkoły szkolnicze, które skupiają razem około 400 dzieci. Czołowe placówki szkolne prowadzone są przez zakonniczki siostry Felicjanek, oraz przez dwie organizacje polskie, Związek Narodowy Polski i Związek Polaków w Kanadzie.

W Toronto działają trzy szkoły parafialne pod kierownictwem siostry Felicjanek. Szkoły te istnieją przy parafii świętego Stanisława w Denison z 130 dziećmi, przy parafii świętego Kazimierza w Roncesvalles z 110 dziećmi oraz przy parafii NMP. Gillespie z 50 dziećmi.

Związek Narodowy Polski ma szkołę, liczącą 40 dzieci. Związek Polaków w Kanadzie utrzymuje trzy punkty szkolne, liczące razem 43 dzieci.

Polscy siostry Felicjanek prowadzą poza szkołami polskimi jedną szkołę dla 60 dzieci słowackich. Pracy tej poświęcają się dwie siostry zakonne.

Przy polskich parafiach czynne są również Szkoła 3 trzecie nogach zmarł w 3 miesiące po operacji

LONDYN. — Dr Smillie ujawnił na kongresie ortopedystów, że przed czterema laty operował Skotką, mającego trzy nogi, normalnej wielkości.

Ow Skotkę, którego nazwiska nie podał, żył w osobończeniu w Perthshire, zarabiając na życie naprawą zegarków i aparatów radiowych, ale żaden z klientów nigdy go nie widział. Skotek zmarł w następstwie raka, w wieku 50 lat, w tryz miesiąc po odjęciu mu trzeciej nogi.

Człowiek ten był najmłodszym w rodzinie, mającej sześćoro dzieci. Bracia jego i siostry byli zdrowo normalni. Gdy trójnogie dziecko przyszło na świat, rodzice jego, uważając, że spotkała ich kara Boża, wychowywali je w osobończeniu.

Ekonom, który od lat dwudziestu na jednym gospodarzu folwarku, potrafi pewno w każdej chwili zapłacić gotówką ten sam folwark i jeszcze się zagospodarować po swojemu.

Uchował Boże abym miał kraś! mawiał pan Girgilewicz z indygnacją — ale jakoś się tak mimochodem uciula parę groszy. Z tego coś kapnie, z tamtego wściubnie, na tym się zarobi, z tego przegospodaruje, ot taj tytko!

Inaczej trochę mawiali złośliwi ludzie, ale bo też i czegoś ci już nie mówili. Toć między innymi dowodzili nie zabic, że pan Girgilewicz za młodu w piecu palił we dworze i że tylko z łaski jakiegoś pisarza nauczył się trochę czytać i pisać, a jeszcze przed laty piętnastu ani znał nawet kłódki jakiegoś Girgilewicza. Wówczas nazywał się po prostu Onufrym Giergoła.

Ala pan Girgilewicz zadawał wszystkim tym pogłoskom fałsz zupełny.

Czegoś psie pyski nie oszczekają — żalił się swoim właściwym ekonomicznym trybem. — Niech ich pan Bóg skarże, taj tytko!

Wszakże jednej rzeczy nie mógłby zaprzeczyć pan Girgilewicz, choćby się na głowie postawił. Że sam z Giergoły

przedzierzgnął się na Girgilewicza, o tym tylko ludzie gadali, ale że jedyne go swego syna, oddanego do szkół do Sambora z Girgilewicza przechrzeźił na Gergolickiego, do tego sam się przyznawał.

Wszakże miał do tego swoje właściwe powody.

Co to komu szkodzi, taj tytko — tłumaczył się pufnie. — Chłopak ma talent, może daleko doprowadzić, a to przeklecie nazwisko Girgilewicz stawiałoby mu jeno przeszkody, taj tytko.

Zresztą ktoż to może wiedzieć, uciulał się jaki taki grosik, z czasem potrafiło by się kupić jakiś folwarczek nieszpety, a tak Michaś może wykirować się na pana, na jaśnie wielmożnego nawet. Nie wierzysz pan dobrodzie? Toć zachęcił się tylko rozglądając pomiędzy dzisiejszą naszą arystokracją galicyjską, a obaczysz, że za ledwie mniejszą polowa z nich, jak to mó wią panowie z panów. Reszta żal się Boże, dorobkiewicz albo mechesy taj tytko! Większa część naszych głośniejszych dziś jaśnie wielmożnych przypomina sobie dziadów w ekonomicznych kapotkach, jeśli jeszcze nie gorzej, a niejednego nosi nazwisko, co tak pospolitością pachnie, że dalszob dawniej wstydziłby się go lada kucha magnacki, taj tytko!

Trudno zaprzeczyć, żeby pan Girgilewicz mimo swej ciasnej głowy nie miał daru wymowy i pewnej logiki w rozumowaniu.

Trzecim w gronie graczem był młody, sztywnie trzymający się mężczyzna z ogromnymi bokobrodami, na które szał niezmiernie wiele wazał, bo co chwila je muskał, przyglądał, poprawiał, podciągał, przyczym zawsze z ukosa zerkał do zwiędziała po przeciwnej stronie ściany. Ubiór na nim acz widocznie tandetny, siłił się na gwałt uchodzić za elegancki. Brązowy, opięty surdusik wygiął się o gromnymi kłapami na przodzie, odsłaniając kolorową koszulę z wysokimi, sztywnie wykroczmalonymi kołnierzykami, jasne pantalonki sięgały tylko po kostki, lubo wąskie strzemieniska skórzane przyciągały je na dół co sił sta-

Persja u progu nowych wydarzeń

TEHERAN. — W miarę jak spór brytyjsko-perski się przedłuża, sytuacja ekonomiczna Persji pogarsza się coraz bardziej. Brak dewiz zagranicznych, których głównym źródłem był przemysł naftowy, daje się odczuwać coraz dotkliwiej pośrednio lub bezpośrednio, w prawie wszystkich dziedzinach życia gospodarczego. Nedza, która zawsze panowała w tym nieszczęsnym kraju i która obecnie przybiera groźne rozmiary, jest zresztą wykorzystywana przez Rosję Sowiecką, która liczy na niezadowolone mas pracujących i na spory międzyplemienne, by rozszerzać swe wpływy w tej strategicznie ważnej części świata.

Ten stan rzeczy osłabia coraz bardziej pozycję premiera Mossadeka. Wydarzeniem, które być może okaże się decydującym dla obecnego gabinetu perskiego, jest wybór przez parlament perski, większością czterech głosów, Seyeda Hassana Imami na swego przewodniczącego. Jak wiadomo, Imami, głowa zażartym wrogiem obecnego premiera. Co więcej, wydaje się, iż Imami cieszy się poparciem tronu, bowiem szlach nie zapomni nigdy, z jaką gwałtownością Mossadek zwał z politykę jego ojca. Szlach uważa poza tym, iż obecna polityka perska w stosunku do W. Brytanii jest wysoce nierozumna.

Przy obecnej, napiętej sytuacji, tak wewnętrznej, jak międzynarodowej, Persja potrzebuje niewątpliwie rządu silnego, a chrobrliwy starzec, który kieruje losami tego

Prezydent Truman ogłosił kwoty imigracyjne dla Europy i dla Azji

Waszyngton. — Prezydent Truman ogłosił w dniu 1 lipca br. na podstawie nowej ustawy ograniczającej Mac Carzana i Waltera nowy przydział kwot imigracyjnych. Poraz pierwszy w historii prezydent przyznał po 100 wiz wazdowych dla 8 krajów azjatyckich, w tym dla Burmy, Kambodży, Ceylonu, Indonezji, Laosu, Pakistanu, Viet-Namu i Korei południowej.

W przydziałach kwot imigracyjnych dla krajów europejskich zaszyły większe zmiany

Kwoty te przedstawiają się następująco: Dla W. Brytanii i północnej Irlandii 65 361 wiz; dla Niemiec 25 814 wiz; dla Irlandii 17 756 wiz; dla Polski 6 488 wiz; dla Włoch 5 445 wiz; dla Szwecji 3 298 wiz; dla Holandii 3 136 wiz; dla Francji 3 069 wiz; dla Czechosłowacji 2 859 wiz; dla Norwegii 2 364 wiz; dla Szwajcarii 1 693 wiz; dla Austrii 1 403 wiz; dla Belgii 1 297 wiz; dla Danii 1 175 wiz; dla Chin 105 wiz; dla Estonii 115 wiz; dla Portugalii 438 wiz; dla Hiszpanii 250 wiz; dla Turcji 225 wiz i dla Jugosławii 933 wiz.

Wszystkie te kwoty przyznawane są i zatwierdzone przez prezydenta USA każdego nowego roku administracyjnego, rozpoczynającego się 1 lipca.

Pojedynek między Taftem a Eisenhowerem

CHICAGO. — Według ostatnich wiadomości dotyczących pojedynku między Taftem a Eisenhowerem, w walce o prezydenturę Stanów Zjedn., senator Taft odniósł pewien sukces, dajacy mu dalsze 34 głosy wśród delegatów.

Chodzi o decyzje Komisji, która bada uuprawnienia poszczególnych delegacji, mających brać udział w rozpoczynającej się za parę dni Konwencji Republikańskiej, Komisja ta złożona z przyjaciół Tafta, orzekła ostatnio, iż stany Florydy i Georgii reprezentowane będą przez delegacje popierające senatora Tafta, a nie przez te, które opowiedziały się za Eisenhowerem. Jest to największa porażka poniesiona przez Eisenhowera od początku jego kampanii wyborczej, ale tak jaskrawo niesprawiedliwa, że może w końcu zwiększyć sympatie dla Eisenhowera.

Rakieta, która może osiągnąć wysokość 100 kilometrów

„Clou” Wystawy Postępu w Paryżu stanowi rakieta „Weronika”, przedstawiona przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Rakieta ma 6 m wysokości i może wzniesić się w górę do 100 km, aby powrócić z obserwacjami atmosferycznymi.

WALERY ŁOZIŃSKI ZAKLETY DWÓR POWIEŚĆ

Trudno zaprzeczyć, żeby pan Girgilewicz mimo swej ciasnej głowy nie miał daru wymowy i pewnej logiki w rozumowaniu.

Trzecim w gronie graczem był młody, sztywnie trzymający się mężczyzna z ogromnymi bokobrodami, na które szał niezmiernie wiele wazał, bo co chwila je muskał, przyglądał, poprawiał, podciągał, przyczym zawsze z ukosa zerkał do zwiędziała po przeciwnej stronie ściany. Ubiór na nim acz widocznie tandetny, siłił się na gwałt uchodzić za elegancki.

Trudno zaprzeczyć, żeby pan Girgilewicz mimo swej ciasnej głowy nie miał daru wymowy i pewnej logiki w rozumowaniu.

Trzecim w gronie graczem był młody, sztywnie trzymający się mężczyzna z ogromnymi bokobrodami, na które szał niezmiernie wiele wazał, bo co chwila je muskał, przyglądał, poprawiał, podciągał, przyczym zawsze z ukosa zerkał do zwiędziała po przeciwnej stronie ściany.

Trudno zaprzeczyć, żeby pan Girgilewicz mimo swej ciasnej głowy nie miał daru wymowy i pewnej logiki w rozumowaniu.

Trudno zaprzeczyć, żeby pan Girgilewicz mimo swej ciasnej głowy nie miał daru wymowy i pewnej logiki w rozumowaniu.

Male sensacje z wielkiego świata

11. Kongres Międzynarodowej Federacji Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Hadze

Haga. — W stolicy Holandii rozpoczął się w dniu 2 lipca br. 11. Kongres Międzynarodowej Federacji Chrześcijańskich Związków Zawodowych pod przewodnictwem Gastona Tessiera.

Obrazy, w których bierze udział ponad 200 delegatów z różnych krajów zachodniej Europy, toczyć się będą do soboty. Federacja Chrześcijańskich Związków Zawodowych posiada 3 i pół miliona członków.

Jednym z zagadnień, które omawia Kongres jest ustalenie dalszej polityki działania oraz czy Międzynarodowa Federacja Chrześcijańskich Związków Zawodowych ma nadal działać samodzielnie, czy też przyłączyć się do Międzynarodowej Federacji Wolnych Związków Zawodowych, obejmującej ponad 53 miliony robotników z 72 krajów.

Od dłuższego czasu prowadzone były już rozmowy pomiędzy przywódcami obu antykomunistycznych Federacji wolnych związków, by połączyć je w jedną centralę.

Oczekuje się, że 11. Kongres poweźmie w tej ważnej sprawie odpowiednią decyzję.

Polacy z Belgii w drodze do Lourdes

Przeszło 60 pielgrzymów z Ks. Rektorem na czele wyjechało w środę 2 lipca do Paryża, by następnie udać się do Lourdes. Wśród uczestników znajdują się księża: Repka, Czajka, Woryna, Szymurski i Sorys. Reprezentowane są wszystkie okręgi, najliczniej jednak Charleroi i Centre. Tym razem jest dużo młodzieży, ale są również dawni działacze jak p. Mikołaj Lisiaś, p. Scholastyka Gajek, p. Jan Kotarski, p. Maria Barasińska, p. Maria Kędzińska itd.

W Lourdes pozostaną polscy pielgrzymi do 9 lipca. W imieniu całej Polonii belgijskiej złożył hold Królowej Korony Polskiej i w modlitwach pamiętać będą o wszystkich, szczególnie o braciach w Kraju, gdzie panuje przesładowanie religijne.

W drodze powrotnej pielgrzymka, za trzymać się w Paryżu i zwiedzi zabytki historyczne i religijne stolicy Francji.

Powrót do Belgii nastąpi 11 lipca przed południem. S. Z.

2 kadetów z „Dar Pomorza” wybrało wolność we Włoszech

Genewa. — Dwóch polskich kadetów uciekło w środę z reżimowego okrętu szkolnego „Dar Pomorza”, stojącego w porcie Genui we Włoszech. Dwaj kadeci oświadczyli policji włoskiej, że wykorzystali moment, gdy polityk okrętowy za wybiegiem w łazience okrętowej i zbiegli do portu Genui.

„Dar Pomorza” odpłynął w środę z portu Genui w dalszą podróż po Morzu Śródziemnym.

Ze statku szkolnego „Dar Pomorza” zbiegło już w różnych portach kilku polskich kadetów, uciekając spod tykarii oficerów politycznych, którymi kierują zazwyczaj sowieccy oficerowie.

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Barcelona. — W środę rozpoczął się w Barcelonie proces przedwczorajszego Gregorio Lopez Reimundo, oraz 26 innymi Hiszpanom, oskarżonym o usiłowanie odbudowania tajnej sieci partii komunistycznej.

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

Proces 27 komunistycznych przywódców hiszpańskich

W dziesiątą rocznicę Gibraltaru

W dniu 4 lipca br. obchodzimy dziesiątą już rocznicę bolesną, rocznicę katastrofy gibraltarskiej.

Jak wiadomo, zginął wówczas generał Władysław Sikorski, Premier i Naczelnik Wódz Rzeczypospolitej, szef rządu Jedności Narodowej. Cały polski obóz demokratyczny zawsze jest i będzie wierny jego pamięci i jego testamentowi politycznemu, zawartemu w programie rządu, któremu przewodniczył. Jest to program Jedności Narodowej, uzgodniony zarówno wśród zarządów stronnictw polskich na wygnaniu, jak i wśród przedstawicieli tych stronnictw w podziemiu krajowym.

Sikorski był szczerym demokratą

Program Jedności Narodowej, odznaczający wszelką dyktaturę i wszelki totalizm, wychodził zasadniczo z założenia suwerenności demokratycznej narodu na własnej ziemi. Celem gen. Sikorskiego i jego rządu było przede wszystkim oswojenie narodu i zapewnienie mu następnego pełni niezależności w ułożeniu własnego ustroju. O ile dawał wskazówki i obietnice, dotyczące przyszłości, to jedynie w oparciu i na podstawie wyrażonych życzeń krajowego podziemia. Nigdy nie było mowy o narzuceniu jakiegokolwiek programu, a jedynie o przedłożeniu go do zatwierdzenia czy zmiany suwerennemu sejmowi konstytucyjnemu R. P.

Sp. gen. Sikorski opierał swoją władzę o zaufanie narodu, wyrażone udziałem w Jedności Narodowej.

Niemcy były wrogiem nr. 1

Ponadto jednak gen. Sikorski był wyraziście i wykonawcą bardzo konkretnego i twórczego programu polityki zagranicznej. Program ten, w znacznym stopniu zgodny ze wskazówkami politycznymi R. Dmowskiego, wychodził z założenia konieczności nawiązania do polityki Piastów, do przesuwania ciężaru gatunkowego Polski na zachód, do ukształtowania pokojowego współżycia z Niemcami, z przekreśleniem podbojów krzyżackich i zdobyciu pruskiego „Drang nach Osten”. Taka polityka wymagała poszukiwania możliwości przetrwania stosunków polsko-rosyjskich, niezależnie od ustroju naszego wschodniego sąsiada. Polityka ta nie mogła być wówczas uważana za nieracjonalną, gdyż przedwojenna polityka Litwinowa, jako sowiecka polityka Spraw Zagr., bynajmniej nie zaprzeciała ani stanu rzeczy, który wyrażał się w „akt Molotow-Ribbentrop”, ani — tym mniej — obecnej sytuacji, kiedy Moskwa podbiła pół Europy i szykuje się do podboju świata. Lecz — komunizm nie jest światopoglądem rosyjskim. Rosja, gdy w niej zwycięży demokracja, łatwiej się zgodzi na „granice naturalne”, niż Niemcy. Polska wobec sąsiadów wschodnich winna — niezależnie od prawnego obowiązywania granic Polski — stać na stanowisku porozumienia na podstawie samostanowienia narodów. Nie może być natomiast ustępstw terytorialnych nawet na rzecz Niemiec demokratycznych.

Za jednością stronnictw demokratycznych

Sp. gen. Sikorski opierał swoją władzę o zaufanie narodu, wyrażone udziałem w Jedności Narodowej.

działem w Jedności Narodowej wszystkich stronnictw. Z jednej strony, na wyraźne żądanie Kraju, zostali wykluczeni jedynie sanatorzy i skrajni nacjonalistyczni prawnicy, jako grupy pozabawione demokratycznego oparcia i dążące do dyktatury. Komuniści, należący do tej samej kategorii, sami się wyłączyli. W Kraju zorganizowali swoje własne oddziały zbrojne przeciwko rządowi podziemnemu, korzystając z tolerancji niemieckiego okupanta. Komuniści tworzyli swoją własną „armię ludową”, również przeciwko rządowi, korzystając z pomocy i opieki Sowietów. Na uchodźstwie sanatorzy i ich narodowo-prawicowi przyjaciele walczili przeciwko gen. Sikorskiemu z machami, bibulą i fermentem; komuniści zwalczali go przy pomocy Puaczków i innych kanałów, podczuanych sanatoriom i prawicy w charakterze „speców” od oszczerstw, kłamstw, fałszerstw i ulotek zatrutych do walki z rządem. Sanatorzy i ich przyjaciele ideologiczni zgodnie przeciwstawiali „Jedności Narodowej” jako sprawdzoną nową zaufania narodowego — konstytucyjną, jako rzekomo jedyne legalne źródło władzy. Komuniści przeciwstawiali tej Jedności — „demokrację ludową”, będącą niczym innym jak obłudnym listkiem figowym dla dyktatury „elity”, zastępującej Pismo Święte — „Kapitałem” Marksa.

Pełne zaufanie Kraju do Sikorskiego

Gen. Sikorski, pewny zaufania Kraju i władz jego podziemia, nie odwracał się od siebie wicherzenia nieodpowiedzialnie i spiski warcholskie „opozycji londyńskiej”. Chociaż zaślepienie i szkodnictwo tyłu rodaków na uchodźstwie go bolały — miał się do czułości wobec potwarzy — nie pozwalał on nigdy na uległość intrygom „grałdoka” (jak nazywał ten dziwaczny odłam uchodźczy, pochodzący ze zmotywowanej ucieczki przez most zaleszczycki i z innych zbiegów, „których Kraj się pozbył”). Najwięcej miał jednak kłopotu z tym elementem w wojsku, jako źródłem ciągłego fermentu przeciwko karności. Ponieważ tylokrrotnie był przedmiotem zamachów, tajemnicza jego śmierć przedczesnej zawsze pozostanie połączona z podejrzeniami o sabotaż. Jak już wiadomo, katastrofa gibraltarska była jakoś dziwnie przewidziana przez pewne źródło niemieckie.

Przywódcą Narodu i odnowiciela wojska

General Sikorski pozostanie na zawsze nie tylko wielkim odnowicielem Polski Walczącej po klęsce wrześniowej, lecz i wspaniałym wzorem ogólnonarodowego przywódcy. Wraz z Paderewskim i Witosem przeszedł on do historii jako twórca jedności, opartej o wszystkie żywe siły narodu.

Acz autorytet jego był olbrzymi

narzucał on go nigdy, lecz przekonywał. To też i w chwili najcięższej decyzji, decyzji zawarcia ugody z Sowietami, pod naciskiem Hitlera na Rosję, podziemie stronnictw w Kraju i większość ich olbrzymia na uchodźstwie pozostały mu wiernie. Przede wszystkim jednak stanęła za nim potęga chłopstwa polskiego. Chociaż tradycjami i sympatiami osobistymi sp. Generał najbliższy stał niewątpliwie Str. Pracy, uważał on zawsze i konsekwentnie PSL jako

nieodzowny trzon Jedności, bo reprezentujący społecznie najliczniejszą i go sporadycznie najmocniejszą warstwę narodu. Stąd tendencja polityczna, która znalazła swój kulminacyjny wyraz w powołaniu St. Mikołajczyka na następcę Prezesa Rady Ministrów. W ten sposób następstwo po jego śmierci było wyraźnie wskazane — zawczasu! Gen. Sikorski resztą szczyścił się zawsze przyjaźnią i zaufaniem W. Witosa, którego pragnął sprowadzić z Kraju jako najlepszego kandydata na przyszłego Prezydenta.

Przyjaciele Sikorskiego

Najstarszym zaufanym przyjacielem sp. premiera Sikorskiego był profesor St. Kot, jeden z najwybitniejszych przywódców P. S. L. — Bez czynnego poparcia i zaufania PSL Sikorski nie wyobrażał sobie w ogóle możliwości tworzenia rządu w jakichkolwiek warunkach.

Sp. gen. Władysław Sikorski

Piszący te słowa również szczyścił się przyjaźnią gen. Sikorskiego, przyjaźnią sementowaną szczególnie w ciężkich latach „pomajowych”. Przyjaźń ta miała swój konkretny wyraz w bardzo ścisłej współpracy politycznej, której później oficjalny wyraz w Prezydium Rady Ministrów był jedyne dalszym ciągiem. Dlatego też, nie droga przypadkiem bynajmniej, tak złożyło się, że pierwszy wyczerpujący raport o sytuacji w Kraju pod okupacją, raport uzgodniony niemal pod nosem gestapo z przywódcami stronnictw złożony w październiku 1940 r. w Angers — pod przewodnictwem sp. Generała — przez niego podpisano.

W powołaniu w styczniu 1940 r. Radzie Narodowej znalazł się z konieczności wydawca i nac. redaktor „Narodowca” p. Kwiatkowski

gdyż gen. Sikorski miał olbrzymie uznanie dla jego działalności i znaczenia. Tak się potem złożyło, że mało kto tak rozumiał i doceniał motywy i cele polityki sp. Generała, szczególnie w dziedzinie Niemiec i Rosji łącznie, jak właśnie red. Kwiatkowski. To też i dziś „Narodowiec” jest jedynym piśmie polskim, dla którego program polityczny sp. gen. Sikorskiego jest nadal główną wytyczną ideologiczną.

Adam Romer

Sp. gen. Wł. Sikorski: 1881—1943

Wspomnienia w 9. rocznicę katastrofy gibraltarskiej

(Od własnego korespondenta „Narodowca”)

Nowy Jork w czerwcu 1952

Na wolnej ziemi Waszyngtona przebywa obecnie pokaźna liczba imigrantów, b. żołnierzy z polskich sił zbrojnych na emigracji; wśród nich żyją wspomnienia przeżytych wojów o włości polski i pamięć wieczna o Naczelnym Wodzu i premierze Polski w dobie II wojny światowej: sp. gen. Wł. Sikorskim. Bolesna jest każda rocznica śmierci, a obecna, już dziesiąta rocznica tragedii gibraltarskiej, w której Naród Polski stracił ostatniego i najczystszy w osobie sp. gen. Sikorskiego, napawa smutkiem serca żołnierskie dzisiaj w służbie imigrantów, z którymi rozmawiamy o przeżyciach wojennych.

Symbol walczący Polski

Sp. gen. Władysław Sikorski, porównywany z Tadeuszem Kościuszką wśród naszego Wychodźstwa w Stanach Zjednoczonych, zaskarbił sobie w sercach wszystkich miłośników wolności i praworządności pomnik trwałszy od spłui! Skrzydlaci nasi rycerze doby II wojny światowej w postojach na wyspach brytyjskich dawali — gdy im na to czas pozwalał — koncert na cele miłosierdzia i każdy kto miał wówczas w Anglii sposobność posłuchania chóru lotników polskich, ich pieśni „Na bój”, „Marszu Żuławów”, lub „Sztandary w Kromle”, zachował w sercu trwałe i gorące uczucia dla bohaterów, walczących o Polskę — której symbolem żywym na zawsze pozostała świetlana postać sp. gen. Sikorskiego.

Elapy przy gen. Sikorskiego

W rozmowie z korespondentem „Narodowca” jeden z wybitnych polityków amerykańskich, który poznał z bliska gen. Sikorskiego w czasie II wojny światowej, powiedział z odcieniem współczucia, iż dziwne zrządzenie losu sprawia, że najlepszy synowie Polski umierają przeważnie poza granicami Polski! Sp. gen. Sikorski symbolizował zarówno walkę orężną o wolność Polski, jak i usilne zmagania wszystkich prawych Polaków o zbudowanie w przyszłej Polsce ustroju prawdziwie demokratycznego. Trzydzieści lat upływa w bieżącym roku od czasu, gdy gen. Sikorski pierwszy raz został premierem Polski w latach 1922—23. W następnym dwa lata był min. Spraw Wojskowych, a w latach 1926—28 dowódcą w Lwim Grodzie (które to miasto kresowe gen. Sikorski bohatercko bronił w dobie walk z Ukraińcami w 1919 r.). Dekada przed II wojną światową to okres publicznej pracy sp. gen. Sikorskiego — poza granicami Polski, gdy spod jego talentowanego pióra wychodziły po francusku takie prace, jak o kampanii polsko-rosyjskiej, jak „Le probleme de la Paix” i „La Guerre Moderne”.

Ciągłe pogotowie obronne Polski

Kiedy z oddali czasu spoglądamy na pracę i wysiłki sp. gen. Wł. Sikorskiego — nasuwają się w porównaniu z dzisiejszą chwilą godne zastanowienia sytuacja w czasie, gdy gen. Sikorski w odrodzonej Rzpltej piastował liko trzydzieści lat temu stanowisko min. Spraw Wojsk. i wyznawał poglądy, iż wyjątkowo trudne położenie geograficzne Polski między Niemcami i Rosją sowa. wymagało ze strony Polski utrzymania ciągłego pogotowia obronnego — wystąpił na zachodzie lord Cecil, mąż stanu, prawnik i jeden z twórców Ligi Narodów (bez udziału Stanów Zjedn.) jako rzecznik idei rozbrojenia członków Ligi. General Sikorski stał na gruncie, iż Polska w interesie swego bezpieczeństwa oraz sprzymierzonej z nią Francji podlegała musi swój potencjał obronny i rozporządzać wyszkolonymi należycie rezerwami, by móc każdej chwili sta-

wić czło potencjalnym napastnikom — niemieckiemu lub sowieckiemu.

Reorganizacja armii

Sp. gen. Sikorski, jako minister Spraw Wojskowych wziął na swe barki trud i moźną pracę nad usprawnieniem Armii Polskiej, jako gwarantki niezawisłości Ojczyzny. Jednocześnie General bronił Polski na forum świata przed niesprawiedliwymi zarzutami, jakoby powersalska Polska rzekomo wstępowała na drogę militarizmu; rozprawiając się z konceptem rozbrojeniu lorda Cecila — gen. Sikorski wskazywał, iż jedynie wgląd na potrzebę skutecznej obrony Polski sprawiły, że w latach po odparciu nawały bolszewickiej pod murami Warszawy — wysiłek całego Narodu poszedł na linię dalszej reorganizacji Armii Polskiej i ciągłego pogotowia. Kiedy gen. Sikorski był min. Spraw Wojskowych — Polska jako kluczowy kraj środkowej Europy posiadała w 1924 roku 30 dywizji piechoty i dziesięć brygad kawalerii. Wysilki gen. Sikorskiego zmierzają do możliwie największego przeskolenia wszystkich obywateli Rzpltej dla zapewnienia obrony kraju przed napastnikami. Gen. Sikorski powiedział, iż „głównym obowiązkiem Armii w pokoju jest szkolenie”. Zreorganizowane przez gen. Sikorskiego siły zbrojne Rzpltej były dobrze przeskolenone, i gdyby w późniejszych latach — poprzedzających II wojnę światową — nie zaniebano wyekwipowania armii w potrzebne rodzaje nowoczesnej broni pancernej i samolotowej — innym może byłby przebieg wrześniowej kampanii 1939 roku.

Plan rozbrojenia i realizm gen. Sikorskiego

Bez mała trzy dekady temu gen. Sikorski wskazywał, iż plan rozbrojeniu lorda Cecila oraz Ligi Narodów był w założeniu swym błędny, gdyż nie uwzględniał specjalnie ciężkiej i trudnej sytuacji Polski — zagrożonej od początku odrodzonego bytu niezawisłego na dwu frontach: wschodnim i zachodnim. Aczkolwiek po Wersalu nałożone zostały na pokonane Niemcy specjalne obostrzenia, jak zakaz posiadania przez nich armii, niemniej łamały i obchodzili Niemcy klauzule Traktatu Wersalskiego i już w 1924 roku gen. Sikorski — potępiając ówczesne mrzonki rozbrojeniu Ligi Narodów — bardzo słusznie wskazywał na ważną okoliczność, iż nawet w wypadku zredukowania stałych sił zbrojnych członków Ligi, przez obniżenie efektywności armii na stopie pokojowej, nie można było skutecznie przeszkodzić tworzeniu potencjalnie wielkich rezerw, które w czasie wojny użyte by zostały na frontach. I gen. Sikorski, jako min. Spraw Wojskowych w 1924—25 r. podkreślał, iż Niemcy wbrew zakazom wersalskim szkolili zaraz po pierwszej wojnie światowej potężnie nowe siły, oraz że Niemcy posiadali zachowany w rezerwie pokaźny odsetek byłych swych żołnierzy z I wojny światowej, którzy stanowili na długi okres czasu zdątno do zaczepnej wojny militarny potencjał niemiecki nim jeszcze nastąpił hitleryzm w Rzeczy! Co się zaś tyczy wschodnich sąsiadów Polski, to w parę lat po zwycięstwie oręża polskiego nad bolszewikami pod Warszawą — nie należała Rosja sowa. do Ligi Narodów, a tym samym i mowy być nie mogło o rozciągnięciu konwencji rozbrojeniu na Sowiety, które pozostały poza kontrolą międzynarodowego prawa.

Zabiegi o bezpieczeństwo narodu

Sp. gen Sikorski był mężem stanu, który już w pierwszych latach odrodzonego bytu państwowego Polski doceniał w pełni niebezpieczeństwa, jakie zagrażały nam od strony zarówno niemieckiej, jak i sowieckiej. Stał na stanowisku, iż bezpieczeństwo militarnie jest fundamentem, na którym rozwinąć można w dobie pokoju dobrobyt Narodu. Zalecając intensywne przeskolenie wojskowe całego Narodu — dbał zarazem bardzo gen. Sikorski o to, by ani na chwilę nie ustawała produkcyjna praca Polski, jak uprawa ziemi, i stąd żołnierzom były udzielane w okresie reorganizowania przez gen. Sikorskiego Armii Polskiej urlopy i zwalniania od służby wojskowej rolników, by poświęcić się mogli wyjęzionej pracy w podstawowej gałęzi gospodarstwa narodowego.

Od czego zależy przyszłość Polski?

Prześlęknęty duchem Zachodu, owiany dążeniem budowy prawdy demokracji polskiej — spędził sp. gen. Sikorski sporo lat poza krajem. A gdy obóz rządzący w Polsce zaprzęcał zaczął państwo autorytatywne — przestrzegal gen. Sikorski przed lekceważeniem Narodu. Jak sp. W. Korfanty, tak samo i sp. gen. Sikorski w znał jako przywódca demokratyczny poglądy, że władza należy — wedle pojęć zachodnio-europejskich — do Narodu, który posiada prawo kontroli rządzących. Gen. Sikorski w swej publicznej pracy — na dzień dzisiejszy przed II wojną światową — przebywając nad Sekwaną żywił — podobnie jak senator Korfanty — przekonanie, że Polska musi być — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

niezależnie od wojny światowej — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny światowej — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

gen. Sikorski w dobie wojny

gen. Sikorski w dobie wojny — przeko-

gen. Sikorski w dobie pokoju

gen. Sikorski w dobie pokoju — przeko-

Hymn amerykański

Oh, patr jak dumnie to stoła wczesnym świecie
Powiecia standard nasz ze snu zbudowany nocny!
W czerwienu, biele, błysku gwiazd na bazy obronnych szczytów
Lopotem swym grał w boju wiewióro kres, przemocy.
Gdy w krowawym blasku raiet, pociśkowiś wie ulogę
Oh, patr jak dumnie standard nasz nad nami wiewió powiewał.
I powiecia, że w wieczności już na strażi będzie stał
Nas wolnych — co za wolność swe życie zdolni dać!

Gdzie chętności pełna i wraża dół nawala
Co ogniem i co mieczeniem i co najcięższym butem
Ojczyznę naszą zienię grabieżco traktowała?
Już krwawo jej myślimy tami to ślady jej zatrute!
Wrog krwawo się i pada tami to ślady jej zatrute!
W procu zmienia się najcięższa i rośnie stosa w mogile.
A standard nasz gwiazdasty na strażi będzie stał
Nas wolnych — co za wolność swe życie zdolni dać!

I domostwo naszych wojnym po wieki będzie przig!
Bo bronili od wojny i ognia i od głodu
Będziemy zawsze kraje, by nigdy nie mogli wróg
Puklerza mocy przebić i serca zgnieść narodu.
I bronili naszych praw będziemy my przed wrogiem
Po prostych krocząc ścieżkach i zawsze krocząc z Bogiem.
A standard nasz gwiazdasty na strażi będzie stał
Nas wolnych — co za wolność swe życie zdolni dać!

Przed koronacją królowej Elżbiety:

Czy ks. Edynburski zostanie królem?

(Korespondencja własna)

Prasa angielska zastanawia się od dłuższego czasu jakie stanowisko w państwie będzie w przyszłości zajmował małżonek królowej Elżbiety II, książe Filip Edynburski. Dotychczas nie jest ono ściśle określone a zdecydowanie o jego przyszłości rol w państwie dopiero dzień koronacji królowej. Jeśli dotychczas mówiono o nim jako o przyszłym „księciu małżonka” według wzorów księcia Alberta, męża królowej Wiktorii, to sprawa ta, bynajmniej nie jest przesądzona i załatwienie

Dwa wzory do naśladowania

Podobna sytuacja jaka dziś istnieje w angielskiej rodzinie królewskiej, zaistniała w dziejach Anglii cztery razy, kiedy córka króla zostawała królową, musiała dla swego męża ustalić nowe stanowisko bądź to jako równoprawnego króla bądź też jako księcia małżonka, będącego jedynie pierwszym z poddanych Jej Królewskiej Mości, ale konstytucyjnie — niczem więcej. Te cztery wypadki są następujące:

Co mówi opinia?

Wszystko zależęć będzie od ogólnej opinii jakoteż od praktycznego punktu widzenia są mego rządu angielskiego. Nie jest tajemnicą, że ks. Filip od dawna zdobył sobie szereg sympatyj narodu brytyjskiego i uważany jest za równo uzdolnionego do zajmowania się sprawami państwowymi jak książę Albert. Jakkolwiek nie jest w posiadaniu tronu królewskiego, pochodzi z greckiej rodziny panującej, nade wszystko jednak cenią w nim Anglię rozsądek, odwagę i niewzruszenie i szerokie poglądy. Te wszystkie czynniki zapewne zdecydują zarówno rząd jak samą królową uznać go za równoprawnego konstytucyjnie z królową Elżbietą II. W takim razie w czerwcu przyszłego roku zostalby książe Edynburski ukoronowany jako Filip II, pierwszym bowiem Filipem na tronie Wielkiej Brytanii był wspomniany król hiszpański,

poprzednich. Równow bowiem książę duński jakoteż książę sasko-koburski posiadali w porównaniu ze swymi żonami za małe znaczenie polityczne, aby można ich postawić na równi. Jak wiadomo książę Albert otrzymał tytuł „księcia małżonka”, co mu bynajmniej nie przeszkadzało stać się najlepszym i najdoświadczeńszym doradcą królowej i postawić po sobie jak najlepszą panię. Królowa jakoteż rząd Wielkiej Brytanii mają możliwość sięgnięcia do dawniejszych wzorów jeśli uznają to za właściwe, nie muszą bowiem trzymać się załatwienia z czasów Wiktorii.

Co mówi opinia?

Wszystko zależęć będzie od ogólnej opinii jakoteż od praktycznego punktu widzenia są mego rządu angielskiego. Nie jest tajemnicą, że ks. Filip od dawna zdobył sobie szereg sympatyj narodu brytyjskiego i uważany jest za równo uzdolnionego do zajmowania się sprawami państwowymi jak książę Albert. Jakkolwiek nie jest w posiadaniu tronu królewskiego, pochodzi z greckiej rodziny panującej, nade wszystko jednak cenią w nim Anglię rozsądek, odwagę i niewzruszenie i szerokie poglądy. Te wszystkie czynniki zapewne zdecydują zarówno rząd jak samą królową uznać go za równoprawnego konstytucyjnie z królową Elżbietą II. W takim razie w czerwcu przyszłego roku zostalby książe Edynburski ukoronowany jako Filip II, pierwszym bowiem Filipem na tronie Wielkiej Brytanii był wspomniany król hiszpański,

Leonardo da Vinci i nowe odkrycie Lorenza Ferri

Malarz włoski, Lorenzo Ferri studiował przez parę lat sławny fresk w klasztorze Santa Maria della Grazia we Włoszech, który namalował Leonardo da Vinci. Robiąc ostateczną kopię „Wieczery Pańskiej” — Ferri skłaniał się do wielki mistrz namalował sam siebie w osobie Judasza w „Wieczery Pańskiej”. Twarz apostoła posiada rysy twarzy malarza, a oczy utkwione w dal, mają wyraz zamyslenia zupełnie ten sam, który znajduje się na wszystkich podobiznach da Vinci z czasów, kiedy nosił długie włosy, brodę i wąsy. Portret Judasza w odpowiednim powiększeniu przypomina do złudzenia twarz niesmiertelnego fresku, a wzrok utkwiony w niewidzialny punkt, zdaje się rozwiązać problem niesmiertelności duszy i wielką, przegromną potrzebę wejścia w świat serca ludzkiego, by poznać jego najskrytsze myśli i pragnienia.

Śnieżka.

ZEMSTA CZARNOKSIĘŻNIKA

(Ciąg dalszy — Odełek nr 8)

Wraz z odpływem morza opada i woda rzeki. Niebawem „Wolność” wyrusza się całkowicie, aż do spodu. Rob ściągnął spoczka kilka drzew i podparł żaglowiec. Rozpoczyna skrupulatne badanie. — Nie do wiary, nie do wiary... — mruczy zdumiony. — Ta bestia dokonała rzeczywiście poważnych uszkodzeń. Kłoby się tego spodziewał... Owszem, sier żółta jakoś naprawiła sam, ale śruba niestety jest tak podgięta, że niemożliwym będzie zrobić cośkolwiek prostymi narzędziami, jakie Rob posiada. Mimo zajęcia pracą, Rob opędił się nie może dźrzeć go myśl, co to był za potwór, tak wielki i silny, że żaglowiec przecież solidnie zbudowany, nie zdołał oprzeć się jego uderzeniu... **Brawo Ship!** Po kostki w wodzie, z zawiniętymi nogawkami, Rob pracuje z takim zapalem i przejęciem się, że zapomina o ostrzeżeniu Petrusa, nie zwraca najmniejszej uwagi wokół siebie. Dobry, wierny Ship! Całe szczęście, że on czuwa. Wsparty o poręcz balustrady pokładu, rozgląda się na wszystkie strony. Tyle przecież wokół nowości, tyle rzeczy zaciekawiających się inżynier!... Oto nagle zaczyna wściekle chwiać... Rob ogłąda się, w pierwszej chwili nawet nieco zaniepokojony, tak gwałtownie wyrwany ze skupienia. — Czyżby pojawili się ci czarni rozbójnicy, przed którymi Petrus mię ostrzegał? ... — myśli. O nie! Może to nawet coś gorszego!... Dalibóg, proszę ku niemu sunie cieklosko ogromnego krokodyla. Paszcza otwarta, gotowa pochłonąć zdobycz, błyska szeregami zębów... Niewesoło na duszony był kapitanowi. Jest przecież boso i „uzbrojony” tylko w pręt stalowy; przyrząd do wyciągania nitów... (Uleg dalszy nastąpi)

SPORT

A zatem 8 tysięcy zawodników z 71 państw będzie uczestniczyć w Igrzyskach Olimpijskich

Pierwsi olimpijczycy przybyli już do Helsinek

Helsinki. — Za niespełna trzy tygodnie nastąpi oficjalne otwarcie Igrzysk Olimpijskich nadchodzących do Helsinek, które jak najlepsze i świadczą, że Olimpiada w bieżącym roku przekroczy wszelkie najśmielsze oczekiwania.

71 państw

Na Igrzyska 1952 roku zgłosiło swój udział 71 państw podczas kiedy w Olimpiadzie w Londynie brało udział 59 państw. W Helsinkach oczekuje się na start około 8.000 zawodników.

A oto ilość zgłoszonych państw do poszczególnych dziedzin sportu:

Lekkoatletyka	61
Pływanie	49
Boks	48
Strzelectwo	42
Zapasy	40
Kolarstwo	39
Sztangi	39
Wioslarstwo	34
Szermierka	32
Gimnastyka	32
Zeglarstwo	32
Piłkarska	27
Koszykówka	26
Jeździectwo	26
Kajakarstwo	21
Pięciobój nowoczesny	19
Hokej na trawie	13

Cejonczy i pierwsi olimpijczykami w Helsinkach

W państwach zainteresowanych Igrzyskami, wreszcie gorączkowa praca przygotowawcza w związku z wyjazdem. Jedni już wyruszyli, drudzy wyruszą za kilka dni. Rekord pobili jednak drużyna Cejlonu, która przybyła już do stolicy Finlandii i na miejscu przeprowadza ostatni „szlif”.

Cejonczy będą walczyć w pięciarstwie, pływactwie i lekkoatletyce. Kapitanem drużyny jest pięciarzysta wagi muszej Handunge, który walczył już w turnieju olimpijskim w Londynie.

W Helsinkach przebywa już też część olimpijskiej drużyny Australii oraz jeździecka ekipa U.S.A.

Japonia melduje w lekkoatletyce

Olimpijska reprezentacja lekkoatletyczna Japonii składać się będzie z następujących zawodników: Hosoda (100 m), Okano (400 m i 800 m pl.), Yamamoto i Mureya (400 m), Inoue (5.000 m), Takahashi (3.000 m z przeszkodami), Tajima (w dal), Sawada (tyczka), Limour, Hasegawa i Yamamoto (trójskok), z trzech maratończyków oraz z czterech zawodniczek (11 m i w dal), Miyashita i Ogata (80 m pl.), Yoshino (dysk).

Argentyna wysła następujących lekkoatletów

W skład lekkoatletycznej reprezentacji Argentyny na Igrzyska w Helsinkach wchodzi: Cabrera — mistrz w maratonie z Igrzysk londyńskich oraz Bonhoff, Galan i Acosta (100 i 200 m), Kocourek (110 m pl.), Heber (oszczep), Beckles (sprinter do sztafety 4x100 m), Erbetta (100 m, 200 m i w dal dla kobiet) oraz Mello i Pfuller (kula i dysk kobiet). Ponadto do drużyny wyznaczeni będą dwaj dalsi maratończycy.

Lekkoatletki niemieckie

Niemiecki Komitet Olimpijski zawiązał następującą reprezentację lekkoatletyczną:

100 - 200 m: Zandt, Fuchs, Futterer. 400 m: Geisser, Haas. 800 m: Ulz, Heimer, Steines, Cleve. 1.500 m: Lueg, Dohrow, Lamers. 5.000 - 10.000 m: Schade. Na przelaz: Gude, Hesselman. 110 płotki: Trossbach. Dyska: Hipp, Oszczep: Koschel. Młot: Storch, Woef. Dziesięciobój: Warmemunde, Engelhardt.

Guatemala...

Guatemala wysła na Igrzyska następującą ekipę: 5 lekkoatletów, trzech zapasników, pięciu szermierzów, pięciu pływaków, pięciu kolarzy i trzech boksów.

Polska reprezentacja bokserska

Do grupy olimpijskiej, która trenuje pod kierunkiem Sztama, zostali zaliczeni: Kukier, Stefaniuk, Drogosz, Antkiewicz, Musiał, Chychła, Gościński, Grzelak, Krawczyk, Kudłacki, Nowara i Czaplinski.

Polska wylosowała Belgię w turnieju hokeja na trawie

W losowaniu jakie odbyło się w Helsinkach do olimpijskiego turnieju w hokeju na trawie los wyznaczył Polsce w pierwszym meczu Belgię. Terminarz gier jest następujący:

15 lipca: Polska — Belgia, Finlandia — Anglia; Szwajcaria — Austria; 16 lipca: Niemcy zach. — USA, i Włochy — Francja; 17 lipca: Indie — to zwycięzca meczu Szwajcaria — Austria i Polska lub Belgia ze zwycięzca meczu Finlandia — Anglia; 18 lipca: Holandia — Niemcy zach. lub U.S.A. i Pakistan — Włochy lub Francja;

20 lipca: dwa mecze półfinałowe; 22 lipca: o trzecie i czwarte miejsce walczą drużyny, które przegrały w półfinałach. 24 lipca: finał.

Wyniki polskich i francuskich piłkarzy na poprzednich Igrzyskach

Ze względu na wielką ilość państw zgłoszonych do turnieju piłkarskiego, Komitet Olimpijski postanowił eliminacje. W tych eliminacjach los wyznaczył Polsce za przeciwnika Francję.

Przy tej okazji warto przypomnieć, że piłkarze tak polscy jak i francuscy, uczestniczyli w poprzednich Igrzyskach uzyskując na nich następujące wyniki:

1908 roku Londyn

Francja B — Dania	0: 9
Francja A — Dania	1:17
1920 r. Antwerpia	
Francja — Włochy	3:1
Francja — Czechosł.	1:4
1924 r. Paryż	
Francja — Lotwa	7:0
Francja — Urugwaj	1:5
1928 r. Amsterdam	
Francja — Włochy	1:4
1948 r. Londyn	
Francja — Indie	2:1
Francja — Anglia	1:0

W czasie Igrzysk w Londynie w 1908 r. można było zgłaszać po 2 zespoły z jednego kraju i dlatego widzimy w wykazie Francja A i B. Oba te zespoły przegrały wysoko — cyfrowo z Danią, późniejszym wicemistrzem Olimpiady. W 1920 roku Francja przegrała z Czechosłowacją, również późniejszym wicemistrzem Igrzysk.

W Paryżu w 1924 roku wyeliminował Francję z turnieju późniejszy mistrz tych Igrzysk — Urugwaj, a w Amsterdamie w 1928 Francuzi „padli ofiarą” Włochów, którzy później zdobyli brązowy medal. Zwycięzcą Francuzów w 1948 roku Angli-

cy przegrali w walce o III i IV miejsce z Duńczykami.

Dotychczasowe starty piłkarzy polskich w Igrzyskach Olimpijskich przyniosły im następujące wyniki:

1924 r. Paryż

Polska — Węgry 0:5

1936 r. Berlin

Polska — Węgry 3:0

Polska — Anglia 5:4

Polska — Austria 1:3

Polska — Norwegia 2:3

W Berlinie Polska przegrała z Austrią w półfinale i stanęła do walki z Norwegią o brązowy medal.

3.000 Francuzów pojedzie na Igrzyska Olimpijskie

Helsinki. — W stolicy Finlandii oczekuje się, że 100 000 cudzoziemców zwiedzi Finlandię podczas Igrzysk Olimpijskich. Z tego, według dotychczasowych zestawień, 30 000 zamieszka w samych Helsinkach. Nie licząc Szwedów, graniczących z Finlandią, Kanada i Stany Zjednoczone zapowiadają przyjazd każde po 4 500 osób.

Z Danii wyjedzie 4 000, z Francji 3 000, z W. Brytanii 2 500 osób, itd.

Od 10 do 50 turystów zapowiadają Cejlon, Chiny, Bermudy, Hong-Kong, Indie, Lichtenstein, Luksemburg, Malta, Monako, Antyle Holenderskie, Pakistan, Singapur, Iran, Irak, Złote Wybrzeże, Haiti, Nigeria i Wenezuela.

Znicz olimpijski już w Szwecji

Sztokholm. — Znicz olimpijski znajduje się już na ziemi szwedzkiej. Prze wieszono go w śróde z Kopenhagi do Malmö.

Przejęcie znicza przez Szwedów odbyło się na miejskim stadionie, wobec burmistrza miasta i tysięcy widzów.

Rekordy w lekkoatletyce

W konkurencjach męskich

Rekord świata		Rekord olimpijski		
100 m.	Owens (U.S.A.)	10" 2	Owens (USA)	10" 2
200 m.	Patton (U.S.A.)	20" 2	Owens (USA)	20" 7
400 m.	Rhoden (Jamajka)	45" 8	Carr (USA) Wint (Jamajka)	46" 2
800 m.	Harbig (Niem.)	1' 46" 6	Whitfield (USA)	1' 49" 2
1.500 m.	Haegz Strand (Szwecja)	3' 43" 7	Lovelock (NZ)	3' 47" 8
5.000 m.	Haegz (Szwecja)	13' 58" 2	Reiff (Belgia)	14' 17" 6
10.000 m.	Zatopek (Czechy)	29' 2" 6	Zatopek (Czechy)	29' 59" 6
110 płotki	Attlesy (U.S.A.)	13" 5	Porter (USA)	13" 9
400 płotki	Hardin (U.S.A.)	50" 6	Cochran (USA)	51" 1
3.000 przelaz	Steers (U.S.A.)	2 m. 11	Johnson (USA)	2 m. 03
Skok wzwyż	Owens (U.S.A.)	8 m. 13		
Skok w dal	Warmerdam (U.S.A.)	4 m. 37	Meadows (USA)	4 m. 35
O tyczce	Da Silva A.P. (Brazylia)	16 m. 01	Tajima (Jap)	16 m. 18
Rzut kulą	Fuchs (U.S.A.)	17 m. 95	Thompson (USA)	17 m. 12
Dysk	Godrien (U.S.A.)	56 m. 97	Conzani (Wł.)	52 m. 78
Oszczep	Nikkamen (Fin.)	73 m. 70	Jarvinen M. (Fin.)	72 m. 71
Młot	Nemeth (Węgry)	59 m. 88	Hein (Niemcy)	56 m. 49
Dekathlon	Mathias (U.S.A.)	7.443 pkt.	Morris (USA)	7.291 pkt.
Maraton	Son (Jap.)	2 g 29' 19" 2		
4x100 m.	U.S.A.	39" 8	U.S.A.	39" 8
4x400 m.	U.S.A.	3' 8" 2	U.S.A.	3' 8" 2

W konkurencjach kobiecych

100 m.	Stephen (U.S.A.)	11" 4	Stephens (USA)	11" 4
200 m.	Blankers-Koen (Hol.)	24" 4	Blankers-Koen (Hol.)	24" 4
80 m. płotki	Walasiewicz (Pol.)	23" 6	Blankers-Koen (Hol.)	11" 2
Skok w przelaz	Lerwell (W. B.)	1 m. 715	Coachman (USA)	1 m. 68
Skok w dal	Blankers-Koen (Hol.)	6 m. 25	Mauermeyer (Niem.)	14 m. 38
Rzut kulą	Andrelewa (Z.S.R.R.)	15 m. 02	Mauermeyer (Niem.)	47 m. 63
Dysk	Dumbadze (Z.S.R.R.)	53 m. 81	Bauma (Austria)	45 m. 57
Oszczep	Smirniszkaja (Z.S.R.R.)	53 m. 41	Niemcy	46" 4
Pentathlon	Tehudina (Z.S.R.R.)	4.798 pkt.	Mikaelson (Szwecja)	45' 13" 2
4x100 m.	Niemcy	46" 4	Whitlock (W.B.)	2 g 30" 41" 4

W marszu

10 km.	Hardmo (Szwecja)	42' 39" 6
50 km.		

Maslowski ustalił nowy rekord Polski w rzucie młotem

Podczas zawodów lekkoatletycznych w Warszawie, w której uczestniczyła grupa zawodników przeznaczonych na Olimpiadę, Maslowski rzucił młotem 55 m 30 cm, ustalając tym wynikiem nowy rekord polski w tej dziedzinie.

Wynik ten jest 13-tym z rzędu w świecie. Poniższa tabela najlepszych wyników w świecie, zobrazuje dokładnie wyczyn młodego polskiego sportowca.

1. Strandli — Norwegia	58,96
2. Wolf — Niemcy	58,78
3. Maca — Czechosłowacja	58,57
4. Nemeth — Węgry	57,85
5. Csermak — Węgry	57,65
6. Storch — Niemcy	57,54
7. Gubjan — Jugosławia	56,90
8. Blair — USA	56,90
9. Felton — USA	55,85
10. Dadak — Czechosłowacja	55,65
11. Tadda — Włochy	55,52
12. Sepp — ZSRR	55,46
13. Maslowski — Polska	55,30
14. Chadbourne — USA	54,98
15. Lucieli — Włochy	54,91

Dodajmy, że rekord świata, ustalony przez Węgry Nemetha, wynosi 59 m. 88 cm.

Trzy nowe strzeleckie rekordy Polski

Podczas zawodów kontrolnych na przedolimpijskim obozie kadry strzelectwa sportowego w Szczecinie pobite zostały trzy rekordy Polski.

Hrydzewicz uzyskał w strzelaniu z karabinu sportowego z trzech postaw na dystansie 50 m, wynik 1075 pkt na 1200 możliwych, a więc o 3 pkt lepiej od poprzedniego rekordu.

Pazdej w konkurencji kb, na 300 m z trzech postaw, uzyskał 459 pkt na 600 możliwych, poprawiając dotychczasowy rekord o 2 punkty.

Hrydzewicz uzyskał w strzelaniu z karabinu wojkowego, z trzech postaw na 300 m 479 pkt na 600 możliwych, poprawiając poprzedni rekord Matusiaka o 9 pkt.

20 najlepszych biegaczy na 1.500 m

1) Lueg (Niemcy)	3'43"
2) Dohrow (Niemcy)	3'44"
3) Jungwirth (Czechy)	3'47" 2
4) Lamers (Niemcy)	3'47" 4
5) Landquist (Szwecja)	3'48"
6) Garay (Węgry)	3'48" 2
Beres (Węgry)	3'48" 2
Welswebel (Rosja)	3'48" 2
9) Karlsson S. (Szwecja)	3'48" 5
10) Barthel (Luksemburg)	3'48" 5
11) Bielokurov (Rosja)	3'48" 6
12) Aberg (Szwecja)	3'48" 8
13) Nankeville (Wielka Brytania)	3'49" 2
14) Herman (Belgia)	3'49" 2
15) Mac Millan (Stany Zjedn.)	3'49" 8
16) El Mabrouk (Francja)	3'49" 8
17) Mc Millan (Australia)	3'50" 0
18) Slijkhuis (Holandia)	3'50" 3
19) Ross (Kanada)	3'50" 4
Hoskins (Nowa Zelandia)	3'50" 4

Taniec milionów

W związku z kompletowaniem drużyn zawodowych, od czasu do czasu na łamach prasy ukazują się niedokreślone, dotyczące rękowań o transfer, czy wypożyczenie graczy. Za każdym razem mowa o milionach franków.

Z cyfr dotychczas wymienianych, najwięcej jest związana z transferem Clowstiego, z Metzu do Paryża. Transfer ten ma kosztować jak zapewniania 12 milionów franków. Klub z Sète żąda za transfer Ponsa okragle 7 milionów, 6 milionów za Cyrula i 7 milionów za Antonio.

Na te tego taniec milionów, pisma sportowe stwierdzają, że najdroższą polityką zamieniania klubów zawodowych jest wypożyczanie sobie graczy w własnych zespołach.

ZWYCIĘZCĄ ALE... BRUDNY OD STÓP DO GŁÓW!

TRZEBA WAM MYDŁA SUNLIGHT KTÓRE PIENI SIĘ NADZWYCZAJNIE

DO MYCIA SIĘ

Aby przyjąć do siebie po wysiłku lub zmęczeniu codziennym, nie ma nic lepszego jak umyć się mydłem Sunlight! Jego nadzwyczaj obfite piany usuwa gruntownie wszelki ślad brudu bez podrażnienia skóry, gdyż jest zupełnie czysta. Sunlight, mydło miłe w używaniu i pachnące "świeżością", usuwa zmęczenie i przywraca wam humor w mgnieniu oka.

DO PRANIA BIELIZNY

Nawet najbardziej przylegający brud nie może oprzeć się nadzwyczaj obfitej pianie mydła Sunlight. Znika on jakby cudem przy bardzo krótkim tarciu. Zrobicie sami doświadczenie i podziwiacie wynik: nawet najbrudniejsze miejsca (kolnierze, rękawy, wyłogi, itd...) stały się czyste, bez zarzutu. A ponad to dzięki Sunlight bielizna wasza wytrzyma o wiele dłużej!

O NADZWYCZAJ OBFITEJ PIANIE

MYDŁO CAŁEJ RODZINY

JEST TO SPECJALNOŚĆ LEVER SL-52-113-P

PORADY LEKARSKIE

Nagle ataki serca

Często czyta się o śmierci danej osoby z powodu nagłego ataku sercowego. Zdarza się to u osób słabych na serce, a nieostrożnych. Są bowiem ludzie skłonni do ataków sercowych, którzy żyją do późnej starości.

Objawem ataku serca jest silny ból w okolicy serca, któremu towarzyszy ciężki oddech. Jest to dowodem skrzepienia krwi w arterii. Objawy tej choroby różnią się od nagłego, jakby pod wpływem uderzenia młotem, skurczu mięśni piersiowych, ale są tak dokuczliwe, że mogą zbudzić człowieka z twardego snu, jeśli atak nastąpił w śnie.

Czasami atak następuje gdy dana osoba siedzi spokojnie i nie wykonuje większego wysiłku. Dotknięta takim atakiem osoba skarży się zazwyczaj na silny ból w piersiach lub w okolicy żołądka. Chory czuje się osłabiony i w krótkim czasie biele serce staje się nie regularne, a temperatura ciała podnosi się do stanu gorączki.

W wypadku takim powinno się natychmiast zawiadzić lekarza. Nawet gdy atak minie, nie należy zwlekać z poradą lekarską, ponieważ tego rodzaju ataki zwykle się powtarzają w przeciągu kilku dni lub częściej.

Ataki sercowe powodowane są tym, że pewna część masy sercowej została pozbawiona dopływu krwi i w magła leżenie. Zamknięty przewód krwionośny przy skrzepieniu krwi przedstawia w swoich objawach silny kontrast ze skurczeniem mięśni piersiowych spowodowanych często zbyt wielkim wysiłkiem danej osoby.

Ataki sercowe mogą być tak silne, że zdolne są do zbudzenia człowieka z najgłębszego snu. Chory zwykle sia-

da na łóżku i pochyla się naprzód, próbując zapaść powietrza. Skłonność do ataków sercowych osoba, nie powinna objadać się. Nawet płynów należy mniej spożywać i zastosować się ściśle do przepisanej przez lekarza diety.

W sądzie

Gospodarz wytrząpał skórę parobkowi, a ten zaskarżył go do sądu. — I bardzo cię żal? — pyta się sędzia. — O barzo, prześwietny sędzio — lamentował parobek. — Ale jakież gospodarz miał do tego powodu? — O prześwietny sędzio, on nie miał powodu, tylko grubo sekaty kij. Sędzia poucza świadka: — Zeznania swoje będzie pan musiał zaprzysiąc. Proszę więc mówić tylko to, co pan osobście widział, a nie to, co panu ktoś kiedyś i gdzieś opowiadał. Kiedy się pan urodził? — Wysoki sędzio. To wiem tylko z tego co mi opowiadał.

Nieszczery

— Proszę cię, bądź tak dobry i pożycz mi tysiąc franków. — Pożyczylbym ci, ale nie mogę, bo jesteś nieszczery. — Jaki, nieszczery? — Ano tak, bo właścicielowi powinieneś powiedzieć: Proszę cię, bądź tak głupi i pożycz mi tysiąc franków.

Złotliwość

— Patrz, jak Kasia odważnie skacze do wody! — Odważnie! Przy jej figurze ja też bym przedko skoczyła do wody.

TOUR DE FRANCE — TOUR DE FRANCE

BON

Nr. 8

Rozrywka sportowa

"NARODOWCA"

Książki dla rolników, hodowców i ogrodników

Każdy rolnik, ogrodnik i hodowca może sobie zapewnić większe zyski z prowadzonego gospodarstwa, jeśli przestuduje fachowe książki. "NARODOWIEC" od wielu lat na swoich łamach umożliwia poradę z zakresu rolnictwa i hodowli. Obecnie polecamy nowoczesne, źródłowo opracowane podręczniki na ten temat, napisane w sposób jasny i zrozumiały dla każdego. Dzięki tym książkom rolnik, ogrodnik i hodowca może korzystać z ostatnich zdobyczy nauki i znacznie zwiększyć wydajność prowadzonego gospodarstwa.

UPRAWA WARZYW — prof. J. Brzeziński. Obszerne podręcznik warzywnictwa (z rozdziałem o hodowli pieczarek) Liczne ilustracje. — Cena fr. 2.200.—

UPRAWA DRZEWI I KRZEWÓW OWOCOWYCH — prof. J. Brzeziński. Najobszerniejszy polski podręcznik sadownictwa, podający najnowocześniejsze metody uprawy. Liczne ilustracje. Półksiężyc tomy, prawie 800 stron tekstu. — Cena fr. 2.500.—

PSZCZELNICTWO — St. Brzośko i J. Guderka. Nowoczesny podręcznik, liczne ilustracje. — Cena fr. 695.—

UPRAWA ROSLIN OZDOBNYCH — KWIAĆCZYSTWO. Najobszerniejszy polski podręcznik o hodowli kwiatów, opracowany przez prof. S. Wójcickiego. Prawie 800 stron dużego formatu, 2 tomy oprawione razem w płótno. Wielka księga, liczne ilustracje, w tym wiele kolorowych. — Cena fr. 4.200.—

SZCZEGÓLNA UPRAWA ROSLIN GOSPODARSTWA — inż. M. Jajłowicki. Podręcznik nowoczesnego rolnictwa. — Cena fr. 550.—

BUDOWA I ŻYCIE ZWIERZĘCE — J. Bormann. — Z ilustracjami. — Cena fr. 320.—

CHÓW TRZODY CHLEWNEJ — J. Bormann. — Wyczerpujący podręcznik o dochodowej hodowli świń, z ilustracjami. — Cena fr. 480.—

ZWIERZENIE ZWIĘZAT DOMOWYCH — prof. N. Hansson. — Dokładny, wysoce praktyczny podręcznik, który poucza o tym, jak należy karmić wszystkie rodzaje zwierząt domowych, aby mieć z nich największy pożytek. — Cena fr. 280.—

ORKA TRAKTOREM I TRAKTOR ROLNICZY. 2 tomy. Wyczerpujący podręcznik o budowie, obsłudze i prowadzeniu traktora. — Cena fr. 420.—

UPRAWA ROLI I ROSLIN — prof. Józef Mikulowski - Pemoński. Bardzo szczegółowy podręcznik, omawiający wszelkie działy rolnictwa. Liczne ilustracje. — Cena fr. 725.—

LIPIEC
4
Piątek
Słońce Księżyc
wsch. zach. wsch. zach.
3.55 - 19.55 / 17.23 - 0.20

Dziś: Teodora
Jutro: Antonio
Pojutrze: Lucji, Dominiki

Opłata za „Narodowca” wynosi:
Na okres jednego roku fr. 3.100.—
„ „ 6 miesięcy fr. 1.600.—
„ „ 3 miesięcy fr. 840.—

Posztowe konto czeskie: C. G. LILLE 18.587
Zamówienia i wszelkie listy należy adresować:
„NARODOWIEC” — LENS (P.-de-C.)

Więści z Polski

Nowa nachalna propaganda za darmową pracą ponad normy

Po darmowym wysiłku polskiego świata pracy „na cześć Stalina”, „na cześć armii sowieckiej”, „na cześć Bieruta” propaganda reżimowa agituje obecnie za takimi samymi darmowymi nadgodzinami dla „Czynu lipcowego”.

Czytamy więc wielkie nagłówki w prasie reżimowej:
„Czyn Lipcowy objął całą Polskę”
„60 kopait węgla i 15 hut podjęło zobowiązania wartości 5 mln. złotych”
„2.600 zobowiązań w Nowej Hucie”
„Coraz szersze rzesze pracujących stają do Czynu Lipcowego”
„Współzawodnictwo o osiągnięcie jak najlepszych wyników produkcyjnych dla uczczenia Święta Wyzwolenia 22 Lipca z każdym

dniem obejmuje coraz szersze rzesze pracujących. Ludzie pracy Polski Ludowej dodają do produkcji, dodatkowymi oszczędnościami i rozszerzeniem postępu technicznego, czczą ten dzień”
„Więcej węgla, stali i zboża dla uczczenia rocznicy Manifestu Lipcowego”
„W całej Polsce podejmowane są zobowiązania”
„W czynnie produkcyjnym dla uczczenia 8 rocznicy ogłoszenia Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego naród polski pragnie zwiększoną pracą, wykorzystaniem rezerwy produkcyjnych, zamianować gorące przywiązanie do władzy ludowej, do produjacej swej sily — Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Pod kierownictwem Partii i jej przewodniczącego, ukochanego Przywódcy narodu — Prezydenta Bolesława

Bieruta wszyscy patrioci postanawiają zwiększyć swój udział w walce o pokój i socjalizm”
Takimi kłamliwymi sloganami propagandowymi, za którymi stoi bezpieka, pędzi się robotników polskich do marnowania reszty sił dla komunistycznej dyscypliny pracy i na pożytek Rosji.

Szkodniki w rolnictwie w Polsce
Poznań. — Stonka nie jest jedynym wrogiem ziemniaka. Groźnym szkodnikiem jest też rak motylki ziemniaczany, żerujący na korzeniach rośliny. Co roku zwiększona waga zostaje przestrzeń obsadzania kwalifikowanymi sadzeniami rakoodpornymi.
W ub. roku zbiory grochu w wielu okolicach kraju były poważnie zmniejszone przez strąkoczwę grochową. Owad ten w okresie kwitnienia grochu składa jaja na strąkach. Rezultat — podziurawione na wylot kuszki grochu, nie nadające się nawet na paszę dla inwentarza, a jedynie dla ryb. Aby uchronić plantacje grochu, szczególnie nasienne, przed tym niebezpiecznym szkodnikiem, wszystkie pola zasiane grochem zostały opylone przez specjalne organizowane drużyny preparatami chemicznymi.
W Polsce w bież. roku rozpoczęło się na południowej granicy poszukiwanie tarczarka niszczyciela, który pojawił się w ub. roku na Węgrzech, a także opszępnę, która niszczy 60 gatunków drzew liściastych, głównie jałowiec i morwy i z którymi Węgrzy walczą już kilka lat.

Lowicz miasto baroku i wycinanek

O Lowiczu można śmiało powiedzieć, że leży w cieniu kolegiaty.
Kolegiata rozsiadła się na Starym Rynku, otoczona potężnym murem, wieńcem starych kasztanów — wystrzela w niebo wieżami — jest najwspanialszą budowlą Lowicza. Wzniesiono ją w r. 1682 (początek budowy), na miejscu dawnej, drewnianej świątyni, ufundowanej przez księcia mazowieckich — w wieku XI-ty.

Wnętrze kolegiaty — to wczesny barok. Boczne kaplice — dawnej stawiane, stanowią mozaikę stylów.
„Potrzeby prymasów, marmurowe nagrobki, malowidła „al fresco”, piękne, drewniane, rzeźbione ołtarze, ambona — przedziwne dzieło, z drzewa wycięta, pełna ozdób i złocień. Najstarsza kaplica prymasa Uchańskiego utrzymana jest w stylu odrodzenia, ufundowana w r. 1580. Obok zakrytych kanoniczek — skarbiec, ze zborem naczyń i szat liturgicznych, beczennych. Rzucają się poza tym w oczy zabytkowe stalle i wiele, wiele obrazów.

Wycinanki lowickie
Naprzeciwko kościoła popularnego — Dom Ludowy. Wkraczamy w zaczerpiony świat pokazu wycinanek, otacza nas tęcza barw, wzorów wymyślnych, kombinacji dekoracyjnych, istne szaleństwo ludowego zdobnictwa.

„Nigdzie prócz Polski wycinanki nie stała się ozdobą wnętrza domu. Nigdzie nie dosięgła takiego rozwoju artystycznego i znaczenia w zdobnictwie ludu — co w Polsce” — Wzory ornamentacyjne Księżkózków są przebogate — tradycje zdobnicze przastare:

prawie wszystkie kolory — z przewagą pomarańczowego, błękitnego, wiośniowego i zielonego. Są tu i amaranty, i brąz, i czerwien i jasne złoście tony. Feeria barw...
Co oglądamy: a więc przede wszystkim wycinanki — ażurowe. Gwiaździste brak-wycinanki — wstążki, Wycinankowe, t.zw. „kody” — pionowe i poziome. Dalej ceramiki z Bollnowa: dzbanki, polewane glazurą, ozdobione malowanymi deseniami. Podziwianymi pomyslowo „wymyślnymi” — materiał: jakko puste (skorupa) o naklejonych miniaturowych wycinankach. Całość imituje dzbanuszek. Ale oto kompozycje figuralne, czyste.

Spis leków reżimowych w Polsce
Warszawa. — Jak donosi prasa reżimowa od lipca 1952 r. ma się rozpocząć druk nowego wydania spisu leków, czyli farmakopei. Nowa „Farmakopea Polska III” będzie zawierała przeszło 800 leków, a wśród nich — wiele z surowców i preparatów krajowych, co w dużym stopniu uniezależni Polskę od przywozu leków zza granicy”
Tak donosi prasa reżimowa i potwierdza tym samym jak bardzo brak najsukcesyjniejszych leków w Polsce. Świadczy o tom zresztą rozpaczkowe listy blagające w Kraju o nadanie leków jedynie skutecznym, a niemożliwym do nabycia w Polsce.
Spisy leków czyli farmakopee, jako swego rodzaju spisy państwowe, zaczęły powstawać dopiero w XVIII w. O parę wieków starsze od nich były farmakopee, wydawane przez poszczególne miasta europejskie już od XVI wieku. Pierwszą farmakopeę miejską wyda-

ło miasto Florencia w 1498 r. Wzorując się na Florencji, Norwimberga wydała w roku 1546 własny lekospis, następnie Antwerpia w 1546 r., Metz w 1561 itd.
Pierwszą farmakopeę, mającą charakter ogólnopaństwowego kodeksu technicznego była Farmakopea Pruska, wydana w 1713 r. Pierwszą farmakopeę polską (Królestwa Kongresowego) pojawiła się w roku 1817 p.t. „Pharmacopoeia Regni Poloniae”
W Rosji pierwszy lekospis państwowy ukazał się w r. 1770.
W Polsce już w XVII w. mieliśmy lekospisy miejskie i wojskowe, np. gdańskie z 1641 i 1662 r., krakowskie z 1683 roku itd. W wieku XIX mieliśmy — poza wspomnianą „Pharmacopoeia Regni Poloniae” z 1817 r. — lekospisy wojskowe i szpitalne. W latach międzywojennych ukazała się „Farmakopea Polska II” w 1937 r.

Stolica Kurpiów Myszyniec i jego stroje

60 kilometrów oddziela Łomżę od Myszynca. Cztery godziny spędzić jednak należy w małych wagonikach-kurnakach wąskotorowej kolejkii, której parowozik sapia i przychodzą kibiami pary, zatrzymuje się na liczących stacyjkach i wiecze się po wązkiim torze przez rzadki las lub piaszczyste polany. Jedynie tylko na widok pięknego mostu na Narwi, lokomotywka nabiera wigoru, gwizda, rozpędza się, a wagoniki dudnią jak w prawdziwym pociągu, suną szybciej po szynach.
Ten most, to oczko w głowie całej okolicy. Hitlerowcy uciekając wysadzili stary most na Narwi, wówczas to kolejka zatrzymywała się przed rzeką, pasażerowie przeprawiali się na drugi brzeg, gdzie oczekiwała ich kolejkka nr. 2 i podróż żółwim krokiem odbywała się dalej.
W roku 1951 stanął nowy most.
Dawne to dzieje, kiedy cała przestrzeń pomiędzy Łomżą — Myszynem — Kadzidem i Ostrołką pokryta była gęstą puszcza. Ludność tego obszaru, Kurpie, jeszcze do XVII w. żyła wyłącznie z polowania, rybołówstwa, hodowli bydła i pszczoł. Dwie wojny światowe poczyniły straszliwe spustoszenia w tej puszczy, pozostawiając już tylko jej szczątki. Wymy piaszczyste i ubogie poliska zastąpiły dawna knieje.
Myszyniec, maleńka osada, nad rzeką Rogożką położona, to zbiór drewnianych, niezbyt pięknych domków i jeszcze gorszych chodników, jezdni i napółwiejskich uliczek.

Myszyniec ma jednak plany ambitne, chce być miasteczkiem, ludność pragnie tego gorąco i już uważa się za miejską, zarzucając stroje i tradycje kurpiowskie.
Na rynku wznosi się potężna w stylu gotyckim zbudowana świątynia. Imponuje ona swą powagą i wielkością. Kościół pod wezwaniem Trójcy Świętej zbudowany został wysiłkiem całej parafii w r. 1922, nie mały też udział wzięli w tym ks. ks. Kuligowski, Karwacki i Sawicki.
Okupanci nie zdołali zniszczyć kościoła, aczkolwiek uczynili już odpowiednie przygotowania, by go w gruzy zrównać.
W niedziele rojno jest na rynku, zacierają się brzydlące kształty obitych z tynku kamienic, drewnianych, krzywych domków, nie widać poszerzonych chodników, całą przestrzeń zajmują bowiem mieszkańcy Myszynca i wsi okolicznych.
Przez chwilę wydaje się, że pęki białych naryzów wypełniły rynek. Tradycja nakazuje bowiem kobietom, by w niedziele przybrały się w piękne, barwne stroje kurpiowskie. Większość z nich porwana na głowie białe chustki, ozdobione haftowanymi kwiatkami nie koloru czerwonego lub niebieskiego. Spód chustki obowiązkowo zwisają dwa warkocze, w które, dość wysoko, wplecione są kolorowe wstążki zakończone wielkimi kokardami. — Zdaleka odnosi się wrażenie, że warkocze te są białe, niebieskie, czerwone, żółte lub zielone. Część gospodyni ubrana jest w koloro-

we „jaki”, to jest krótkie bluzeczki, posiadające z przodu białe lub kolorowe sznurowanie (Kurpianki nazywają to pętelkami) ozdobione dużymi guzikami. Wszystkie na szyi noszą jeden lub dwa sznury burzystynny (burzystynny po dziś dzień znajduje ludność miejscowa podczas kopania rowów na łąkach). Czerwona spódnica w drobne poprzeczne prążki i biały haftowany fartuch uzupełniają całość ubiorczego stroju.
Ogrodz. 11 barwy grupy kobiet podążają do kościoła i po chwili świątynia przybrała niezwyklej wygląd. Po prawej stronie nawy ustawiają się Kurpianki. W porównaniu z tym bajecznie kolorowym tłumem, jakże szaro i ubogo przedstawiały się, szare ubrania chłopów, którzy zwartą ciżbą stoją po lewej stronie nawy.
W procesji czołową grupę tworzą dziewczęta ubrane nieco inaczej niż gospodynie — meżatki.
Kurpianka - panna, aż do zaślągójścia, podczas uroczystości nosi na głowie „cołko”, t.j. wysoki kołpak z czarnego aksamitu obszyty srebrną nicią i z lewej strony posiadający „wanek” złożony z krótkich pawich piór i kolorowych kwiatków, z tyłu „cołka” zwisają szerokie barwne wstęgi. Do tego stroju należy również „wystek” barwny goseciek, biała koszula i spódnica w żółte, zielone lub czerwone prążki i biały fartuszek.
Niestety te piękne regionalne stroje powoli już zanikają.

Hołd Wychodztwa polskiego Wschodniej Francji dla poległych obrońców Wolności

Jakże wzniosła i szlachetna staje się rok rocznicę pielgrzymka na groby poległych żołnierzy polskich, organizowana przez byłych towarzyszy broni, aby tam, w cieniach krzyżów przypominających sobie owe dni grozy i krwawego zmagania się z wrogiem oraz pomodlić się za spokój dusz tych dawnych swoich kolegów. Wniosła pielgrzymka, mając jeszcze i to do siebie, że poza hołdem dla żołnierza polskiego i modlitwą, nie płami ich żaden parawan propagandy, żaden uboczny cel.

W tym celu, patriotyczne Wychodztwo polskie, na zew byłych towarzyszy broni, żołnierzy polskich z ubiegłej wojny, zjechało się licźnie w niedzielę 29 czerwca do Sarrebourg, aby przez uczczenie prochów tych żołnierzy, spoczywających na miejscowym cmentarzu, oddać hołd wszystkim tym, którzy zginęli w walce z wrogami Ojczyzny i Ludu Polskiego.

Przybyło w tym celu do Sarrebourg Wychodztwo polskie ze wszystkich osiedli Wschodniej Francji, ze swoimi 30 sztandarami wszystkich patriotycznych organizacji i w godzinach przedobiadowych zgrupowało się na wielkim placu przed katedrą. W dniu tym, odbywały się w Sarrebourg wielkie uroczystości francuskie, z okazji studucia medalu wojskowego i jubileuszu miasta. Z tej też okazji, w katedrze odbyły się uroczyste modły, po których wychodzący z katedry, władze i publiczność francuska, oddały hołd sztandarom polskim, ustawionym szpalerem przed katedrą. Zaraz potem o godz. 11.00 wnetrze katedry zapiełno się Wychodztwem do ostatniego miejsca. Przed ołtarzem stanęły poczty sztandarowe, młodzież polska w strojach narodowych i dziatwa szkolna, nad którą pieczę miała nauczycielka z Moyeuivre, p. Jezierska. Uroczystą mszę św. celebrował ks. kan. Miedziński w asyście ks. Chlebowczyka. We wstępującym kazaniu, ks. Kanonik oddał hołd wszystkim tym, którzy polegli w obronie wolności. Wspomnił o walkach toczonych przez polskich Grenadierów na ziemiach Wschodniej Francji (ks. kan. Miedziński był kapelanem w I Dywizji Grenadierów i przeszedł z nimi wszystkie boje, aby z pozostałymi przy życiu, cierpieć potem czteroletnią niewolę). Zakończył swoje kazanie wezwaniem Wychodztwa do wiary w dziejową sprawiedliwość i w sprawiedliwość Boga, który nie dopuści do zgładzy ojczyzny naszej, gdy jej synowie pozostaną wierni wierze ojców swoich.

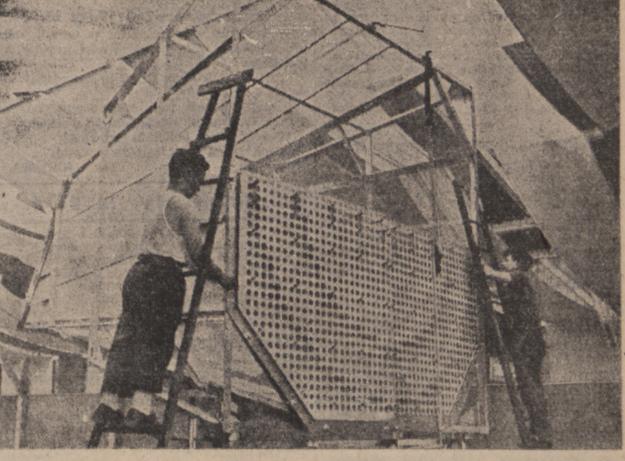
Wspaniały pochód, poprzedzany przez młodzież w strojach narodowych, niósłszy wieńce i narecze kwiatów, przez znaczonych na groby żołnierzy. Po drodze na cmentarz, pochód zatrzymał się przed pomnikiem, poświęconym pamięci żołnierzy poległych w trzech wojnach, jakie Francja toczyła kolejno z Niemcami, w obronie swej wolności w 1870—1871, 1914—1918 i 1939—1945 roku. U stóp tego pomnika, imieniem Wychodztwa polskiego Wschodniej Francji złożył wspaniały wieńiec prezes okręg. b. Wojskowych, p. Rula, a zebrana wokół pomnika Polonia, odśpiewała hymny narodowe — polski i francuski. Tak w czasie składania wieńca pod pomnikiem, jak i na cmentarzu, kierował uroczystością p. Kukuryk.

Na cmentarzu, wśród mogił żołnierzy I Dywizji Grenadierów, modlił się żalobnie ks. kan. Miedziński. W krótkich przemówieniach składali hołd poległym, prezes b. Wojsk. p. Rula, prezes C. Z. P. p. Kukuryk, przewodniczący delegacji wnych uchodźców węgierskich, p. Burgels, prezes P.Z.K. p. Markiewicz i przedstawiciele prasy polskiej. Do uczestniczących w uroczystości Francuzów przemawiał p. mgr. Saamon.

W głębokim skupieniu i łzą w oku, zebrana na cmentarzu Polonia słuchała mówców, którzy obrazowali tragiczne dni walk żołnierza polskiego, który najpierw w napadniętym przez wroga kraju, walczą za swoją ojczyznę, a potem przeniosł walkę do Francji i to młode swoje życie złożył na szanę wolności, gasnącym okiem wpatrzony w majestat Teji, co nie zgineła. Zginęli ci bohaterowie polscy, — mówił p. Rula, — aby Polska żyła. Śmierć tych bohaterów 12 lat temu poniesiona, winna być nam żyjącym wskaznikiem zjednoczenia i drogowskazem na szczyt dążeń do pracy i walki o Polskę prawdziwie wolną i zjednoczoną.

O godz. 14.00 zostały zakończone uroczyste hołdy oddane przez Wychodztwo polskie Wschodniej Francji swoim bohaterom, których mogiły wznoszą się na cmentarzu wojskowym w Sarrebourg. Uczestnicy obchodu powoli przeszli się na punkty zbiórkowe, aby wyruszyć do swoich osiedli. Rozjeżdżając się do domów, uczestnicy tej żalobnej uroczystości dzielił się wrażeniami podnosząc poważny i skupiony przebieg uroczystości.
Porządek w czasie uroczystości utrzymywali w Sarrebourg tamtejsi Polacy, pod przewodnictwem p. Tworzyńskiego, który w imieniu Wychodztwa, po nabożeństwie uformował sięka Józefa.

Postępy nowoczesnej wiedzy uwidocznione na „Wystawie Postępu”

„Wystawa Postępu”, otwarta przez premiera Pinaya, obejmuje około 50 stoisk, dających pogląd na postępy techniczny dokonany we Francji. Na wystawie widnieje m.in. wspaniałe dzieło inżynierów francuskich: połączenie telefoniczne Paryż — Lille za pomocą fal Hertza. Miasta te są połączone półprzewodzącą anteną. Każdą z dwóch faz można przekazać 240 komunikacji telefonicznych. Trzecia jest zarezerwowana dla telewizji. Na zdjęciu: montowanie anteny.

Przygody Rafała Pigulki

Wódz dziś przeglad przeprowadza Trzech huzarów, swojej swity. Widzi, coś się tu nie zgadza: Jeden huzar nie ma kity.

— Jutro!
W tej samej chwili przebudziła się Anna-Maria.
Rozejrzała się wokoło i zapytała zdziwionym głosem:
— Gdzie jestem? — Gdzie?
Lea schwyła ją za rękę i odpowiedziała życzliwie:
— Nie obawiaj się Mary. Jesteśmy twymi przyjaciółmi.
— Przyjaciele? Ja mam przyjaciół? Czy może mieć dziewczka uliczną przyjaciół?
Lea skierowała swój wzrok w stronę lorda Barkleya i szepnęła mu cicho do ucha:
— Znów ta sama historia — straciła pamięć. Wówczas zaczęło się od tego samego. Nie podobał mi się jej uśmiech w klubie; odrazu pomyślałam sobie, że to coś niedobrego.
Zwróciła się do Anny-Marii:
— Nie jesteś dziewczką — tyś Anna-Maria, żona wielkiego przemysłowca Freda Hardinga i córka księcia Klaringii — tyś księżniczka!
Anna-Maria uśmiechnęła się:
— Ja księżniczka? — Ha-ha-ha. — Nie, ty kłamiesz, ty! Nie jestem Anną-Marią. On powiedział, że jestem dziewczką uliczną — on mi wyrwał z piwnicy — ze strasznej piwnicy, w

której robi się z ludzi... Boże-Boże, ja nie chcę wrócić do piwnicy! Boję się strasznie! Precz, precz ode mnie! Będę mu posłuszną, bo nie chcę wrócić do...
Zamilkła.
Lea usiłowała uspokoić Annę-Marię, która zamierzała wyskoczyć z auta.
— Ty nic nie wiesz — ty mię okłamujesz! Precz ode mnie! Ja nie chcę wrócić do piwnicy!
— On mnie uratował, jest mým zbawcą.
— Zwarowała — szepnęła lady Lea do Barkleya — mówi w gorączce. Mój Boże, co z niej uczyniły? Co powie i poczenie Fred Harding?
Tej samej nocy przybył do Anny-

wali tę samą odpowiedź: stan chorej się nie polepsza.
Lea zrozumiała, że „nie polepsza się” należy przyjąć, jako „pogarsza się”.
Dowiedziawszy się z gazet, że Fred Harding zdołał umknąć z okrętu, wysłała niezwłocznie doń telegram.
Czy przyjedzie? — Czy przebywa w Berlinie?
Lea nie otrzymywała żadnej wiadomości od Toma Herwarta.
Z niepokojem czekała na dalszy bieg wypadków.
ROZDZIAŁ 196.
Rezygnacja i nadzieja.
— Fred — ty? Żyjesz — ocalałeś? Ojciec Deiring spojrzął zdziwionym wzrokiem, na wchodzącego do gabinetu, Hardinga. Za nim postępował Tom Herwart.
Fred przywitał się życzliwie ze starszym, po czym siadł na fotelu i oparł swą głowę na poręcz. Deiring nie mógł uwierzyć własnym oczom.
— Mój Boże — myślę, że winniśmy się radować ze szczęścia, które nas spotkało. Gazety ciągle pisały, żeś został uwięziony w Anglii, a tymczasem widzę cię całego, zdrowego, tu przede mną. Macie jednak grobowe mi

ny, jakgdyby miał nastąpić koniec świata.
Fred Harding westchnął głęboko:
— Oby się twe słowa sprawdziły i oby nastąpił kres tego nędznego świata — skończyłyby się tym samym moje cierpienia i doznałbym wreszcie spokoju.
— Mój Boże, co to się stało? Opowiedź mi Fredzie! Siedzimy tu w Berlinie, jakby odcięci od świata. Czekaemy na list od ciebie, a jak go niema, tak niema. Wysłałiśmy telegramy do Londynu, ale po kilku dniach wszystkie powróciły.
— Ojciec drogi, gdybyś wiedział, com przecierpiał przez ten krótki czas. Byłem bliski szczęścia, myślałem, że nadeszła wreszcie chwila, na którą tak długo czekałem a tu nagle bęc, wszystkie się zmieniło i to wskutek nędznej kobiety.
Fred zaczął opowiadać starym Deiringowi swe przygody. Zaczął powoli, ale w miarę mówienia tempo się zmieniło. Obrazy, które ukazywały mu się obecnie przed oczyma spogładaly nań strasznym wzrokiem. Dopiero teraz mógł osądzić bardziej obiektywnie znaczenie każdego wypadku z osobna.
(Ciąg dalszy nastąpi)

